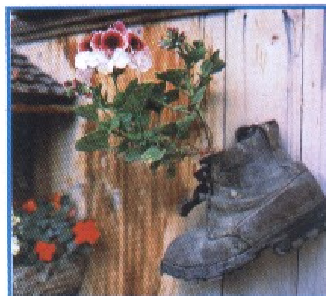
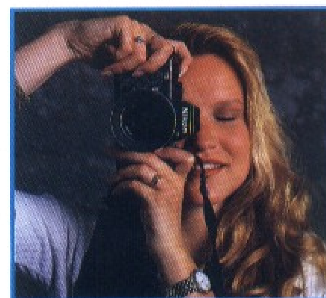
ARTA FOTOGRAFIEI

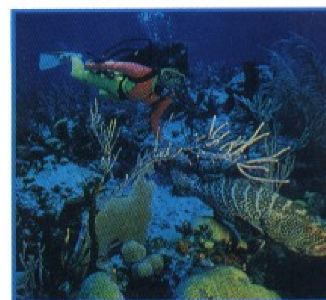

Fotoreportajul si fotojurnalismul

Fotoreportajul de călătorie: dacă mergeţi în concediu si fotografiaţi totul la rând, pentru a vă întipări în memorie impresiile şi emoţiile trăite, nu înseamnă că faceţi un fotoreportaj de călătorie. In cazul în care doriţi să faceţi un astfel de reportaj trebuie să începeţi prin a-l planifica cu rigurozitate. La o primă vedere acest lucru pare foarte uşor, dar la o analiza mai amănunţită, ies la iveală o serie de probleme. De exemplu, ce fel de film şi de aparat sunt necesare, sau ce fel de stativ şi lampă fulger? Când este nevoie de toate aceste instrumente şi cum se procedează într-o astfel de situaţie?

Să presupunem că v-aţi hotărât să faceţi o călătorie în care să realizaţi un fotoreportaj despre un anumit târg, dar întâmplător târgul este organizat doar o dată pe săptămână, dimineaţa, şi exact în acea zi nu v-aţi trezit la timp.

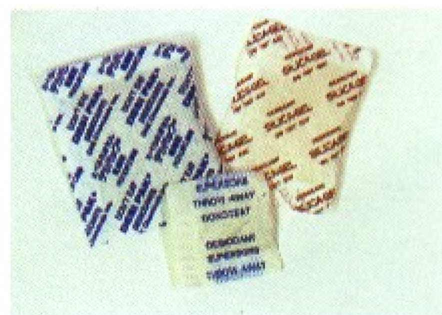
Cel mai bine, dacă lucraţi după un plan, este să stabiliţi unde, când şi cum fotografiaţi. Înainte de drum, faceţi următorul lucru: stabiliţi cat timp trebuie să staţi în acel loc pentru a putea să adunaţi în linişte materialul de care aveţi nevoie şi cu ce fotografii veţi începe fotoreportajul.

Realizaţi o introducere în cadrul fotoreportajului. Hotărâţi-vă dacă reportajul va fi însoţit de un text sau dacă este suficientă o prezentare ordonată de fotografii, fără cuvinte. Dacă ştiţi cu exactitate care va fi subiectul şi cum se va termina fotoreportajul, fotografiile vor furniza suficiente informaţii de introducere în subiect şi vor trezi interesul către acesta . Dacă fotografiile sunt ,,împrăştiate”, nu se poate obţine o desfăşurare unitară, cronologică a subiectului fotografiat. Acest lucru este valabil şi pentru fotoreportajele voastre de călătorie care trebuie să redea o anumită informaţie sau o anumită situaţie, în caz contrar privitorul nu le va privi cu interes. Pentru realizarea unui fotoreportaj pe care să îl puteţi privi oricând cu plăcere aveţi nevoie de ceva foarte important: experienţa. Trebuie să fotografiaţi mult în condiţii variate care necesită cunoştinţe tehnice si îndemânare. Concentraţi-vă atenţia în primul rând asupra subiectului fotografiat şi nu uitaţi că experienţa este cel mai bun profesor. Să nu vă fie teamă dacă faceţi vreo greşeală, veţi invăta din propriile voastre greşeli, iar valoarea momentului pe care îl imortalizaţi într-o fotografie va fi cu atât mai mare, cu cat este mai ridicată calitatea tehnică a fotografiei.

Dacă v-aţi orientat spre reportajul de călătorie şi aveţi ca subiect o ţară străină, trebuie sa fiţi bine informaţi în legătură cu procedura de control vamal. Trebuie ca, printre documentele pe care le luaţi la drum, să aveţi întotdeauna o copie de cumpărare a aparaturii de fotografiat mai scumpe sau a vreunui aparat de fotografiat foarte vechi, mai ales dacă treceţi graniţa Uniunii Europene. Dacă aveţi un echipament voluminos, puteţi obţine o declaraţie vamală emisă de autorităţile vamale, în care să fie specificat fiecare obiect în parte cu propria serie de fabricaţie.

Condiţiile de păstrare a aparaturii pot fi diverse. Nu uitaţi că fotografierea la variaţii mari de umiditate şi temperatură are o influenţă puternică asupra stării de funcţionare a aparaturii voastre.

Aparatul de fotografiat şi celelalte materiale trebuie să fie protejate de umiditate. Există o metodă foarte bună: folosiţi pachetele cu silicagel, un material higroscopic folosit pentru îndepărtarea umidităţii din aer. Introduceţi două pliculeţe de silicagel în husa aparatului de fotografiat sau în geanta cu aparatură, pentru a absorbi umiditatea. La câteva zile se

Silicagel

recomandă să încălziţi pliculeţele cu silicagel pentru a se evapora umezeala. Puteţi face acest lucru de câte ori doriţi.

Nu uitaţi că toate filmele din bagaje sunt supuse acţiunii razelor Roentgen. Controlul modern al bagajelor de mană, cu raze Roentgen, nu deteriorează filmele. Doar filmele cu sensibilitate foarte mare nu pot fi supuse acestei proceduri din cauza riscului de voalare, dar pentru filmele cu sensibilitate mai mică de 1000 ISO nu există nici un pericol în majoritatea aeroporturilor europene.

Trebuie să aveţi grijă să protejaţi materialele fotosensibile şi de acţiunea temperaturilor foarte mari. Gândiţi-vă cum să păstraţi filmele dacă temperatura este de peste 30˚C. Locul de păstrare trebuie să fie pregătit cu mare atenţie. O cutie de mic dejun, căptuşită cu o cârpă, poate răci cu 10˚ mai mult decât o geantă neagră pentru aparatură, ţinută o zi întreagă în soare.

Ambalaje din folie de aluminiu

La întoarcerea din călătorie este foarte important să daţi cât mai repede filmele la developat, deoarece imaginea latentă este mult mai instabilă decât cea developată.

Numerotaţi filmele în ordine cronologică. Notaţi pe fiecare dintre subiectul fotografiat. In plus puteţi să nu daţi toate filmele la prelucrat, ci să faceţi acest lucru în două rânduri. Când daţi filmele în două etape scădeţi într-o oarecare măsură gradul de risc.

Imortalizarea unui eveniment important: nunta

Dacă aveţi, într-un cerc de prieteni, reputaţia de bun fotograf, nu este exclusă posibilitatea de a fi rugat să fotografiaţi o ceremonie nupţială. Un astfel de subiect cere cunoştinţe de îndemânare. Nu veţi fotografia în condiţii stabilite de voi, ci în condiţiile existente în momentul respectiv la starea civilă sau la biserică. Viteza de desfăşurare a ceremoniei nu lasă aproape nici o repetare a unui cadru, existând riscul ca un moment pierdut sau prost fotografiat să nu mai poată fi redat. Specificul ceremoniei de stare civilă sau din biserică nu permite aranjarea subiectelor cadrelor, ba chiar se interzice contactul direct al fotografului cu cei prezenţi. Succesul depinde, prin urmare, într-o mare măsură de cunoştinţele fotografului, de îndemânarea lui, de capacitatea de a alege cel mai bun moment pentru fotografiere. Pe de o parte, emoţia pe care o produce un astfel de eveniment nu poate decât să stimuleze înclinaţiile voastre artistice, dar, pe de altă parte, s-ar putea să nu aveţi încă experienţa unui fotograf profesionist, care ştie bine ordinea de desfăşurare a ceremoniei la starea civilă şi la biserică. Dacă nu vi se pare deranjant, vă recomandăm să realizaţi fotografiile de nuntă, cel puţin la început , sub îndrumarea unui fotograf cu experienţă, familiarizat cu desfăşurarea acestor ceremonii.

Cadrele care surprind consimţământul şi înregistrarea tinerilor în registrul stării civile nu trebuie să fie la sfârşitul filmului. Interioarele înalte ale primăriei sau bisericii sunt un fundal deosebit, dar iluminarea încăperilor nu este ideală pentru fotografiere; în majoritatea cazurilor, în timpul zilei direcţia luminii nu este bună (contre-jour), iar seara lumina vine prea de sus de la candelabre.

Fixarea unor echipamente de iluminare suplimentară nu este, de obicei, îngăduită. Aşa se explică necesitatea de folosire a lămpilor fulger, prin urmare nu uitaţi să pregătiţi un blitz pentru aparatul vostru. Puneţi baterii noi, şi încărcaţi acumulatorii, deoarece vă pot fi de folos în situaţii neprevăzute.

Pentru a asigura calitatea optică a unei imagini, trebuie să folosiţi obiective cu diferite distanţe focale pentru diferite scări de fotografiere. Nu veţi putea să înlocuiţi obiectivele întotdeauna, pe parcursul ritualului scurt al nunţii, de aceea este de dorit să folosiţi un obiectiv transfocator (zoom).

La o nuntă, imaginea miresei este cea mai importantă, de aceea este foarte important să redaţi bine în fotografie croiala rochiei de mireasă. Întrucât obiectele fotografiate diferă din punctul de vedere al contrastului (rochia miresei este albă, iar costumul mirelui întunecat) este important să redaţi detaliile în lumini şi umbre, dar alegerea expunerii este dificilă. O puteţi stabili în funcţie de rochia albă a miresei, la care adăugaţi 2-4 trepte. La o determinare integrală a expunerii scădeţi 1-2 EV.

Realizarea fotografiilor în parc sau oricare alt loc deschis depinde de împrejurări. Dacă plouă, alegeţi împreuna cu tinerii căsătoriţi un loc mai potrivit pentru fotografiere.

Modul de lucru depinde, în aceste situaţii de tipul aparatului vostru de fotografiat, de îndemânarea şi de experienţa artistică pe care o aveţi. Pentru a stabili stilul fotografiilor: romantic, clasic, modern, artistic sau hazliu, este foarte important cât de bine îi cunoaşteţi pe tinerii căsătoriţi. Alegerea o fac tinerii, sarcina voastră este doar să le îndepliniţi dorinţa, chiar dacă v-ar plăcea să realizaţi altfel fotografiile. În orice caz această zi este ziua nunţii lor, dar pentru voi nu este altceva decât o zi de lucru. Fie că sunteţi plătit sau nu,

sunteţi în acel loc special pentru a fotografia ceremonia aşa cum este ea dorită de tinerii căsătoriţi.

Fotojurnalismul

Spre deosebire de fotografiile la comandă, mulţi fotografi se ocupă de fotojurnalism, „zboară”după noutăţi. Mai exact, dacă fotografiaţi un eveniment excepţional care poate deveni interesant pentru un ziar sau alte mijloace de informare în masă, puteţi oferi spre vânzare unei redacţii materialul fotografiat. Oricine poate face fotografii pentru presă în schimbul unei sume de bani. De obicei, ziarele şi revistele au un sistem bine pus la punct de recompensare pentru fotografiile făcute şi oferite de persoane particulare. Dacă doriţi acest lucru, trebuie să realizaţi fotografii care să prezinte interes pentru diferite publicaţii, dar aveţi nevoie de o anumită experienţă. Fotojurnalismul nu este o activitate uşoară. De multe ori evenimente considerate ca ştiri nu pot fi trecute în rândul veştilor bune. Proverbul „nici o veste nu este cea mai bună veste” se aplică, în cazul unui reporter, în sens invers; cele mai importante evenimente sunt de obicei şocante sau au un caracter înfiorător.

Sub aspect tehnic, putem spune suficient de multe lucruri despre cum vă puteţi croi un drum în fotojurnalism. Aproape toţi fotografii care lucrează pentru diverse cotidiene preferă materiale fotografice alb-negru cu fotosensibilitate mare, deoarece permit prelucrarea imediată a filmului şi tipărirea rapidă a acestuia.

Viteza de realizare a fotografiilor trebuie să fie rapidă. Un reporter are de obicei posibilitatea să redea un eveniment exact aşa cum s-a desfăşurat, fără a se amesteca în faptele prezentate.

Atunci când imortalizează un eveniment, fotoreporterul depune mărturie despre desfăşurarea faptelor şi stabileşte ce, unde, când şi cum s-a întâmplat, oferind astfel toate informaţiile necesare despre aceasta.

Dacă un reporter şi-ar pierde vremea cu măsurarea expunerii şi fixarea aparaturii fotografice, pur şi simplu n-ar mai avea timp pentru fotografierea evenimentelor. Un film alb-negru de sensibilitate 400 ISO redă o gamă largă de contraste şi lumini ale obiectelor fotografiate, în condiţiile unei granulaţii acceptabile, care răspunde tuturor cerinţelor unei tipografii de ziare şi reviste. Fotoreporterii preferă să folosească obiective superangulare pentru a evidenţia mai puternic, în cadru, tema principală, dar folosirea obiectivelor superangulare presupune necesitatea de a fotografia obiectul de la distanţe foarte mici.

Folosirea lămpilor fulger duce la o creştere a contrastului. Dacă faceţi acest lucru în mod voit, cu scopul de a întuneca planul secund fotografia va ieşi minunată, dar dacă îl faceţi involuntar, puteţi obţine un plan principal luminos pe fundalul întunecat al planului secund, stricând astfel echilibrul subiectului. Dacă fundalul intră în subiectul unei fotografii pentru presă trebuie să fie redate bine detaliile.

În cazul folosirii materialelor alb-negru, puteţi interveni asupra contrastului fotografiilor prin metode de mărire şi ecranare a copiilor fotografice, foarte răspândite în fotojurnalism.

Evident, pentru fotojurnalism prezintă un mare interes si montarea primului stâlp al unei noi clădiri, înmânarea unei declaraţii şi dezvăluirea unui monument. Astfel de evenimente sunt foarte importante pentru mass-media, dar trebuie să aveţi în vedere în primul rând fotoreportajul, chiar dacă acesta este compus dintr-o singură fotografie.

Încă un sfat util se referă la realizarea fotografiilor. Dacă o fotografie este făcută de mai mulţi fotoreporteri în acelaşi timp, încercaţi să nu deranjaţi activitatea celorlalţi fotografi ajunşi la faţa locului. Vor fi prea puţin încântaţi dacă la un moment dat acoperiţi subiectul, deoarece aţi fixat la aparatul vostru un obiectiv suprangular şi trebuie să reglaţi bine cadrul.

La selectarea celor mai bine realizate fotografii, trebuie să fiţi cât mai exigent. Este mult mai bine să faceţi câteva fotografii foarte valoroase, decât multe fotografii de o calitate mediocră.

Asigurarea aparaturii fotografice

Dacă nu este pentru prima oară când vă ocupaţi de fotografie, ştiţi deja câte cheltuieli presupune achiziţionarea aparaturii adecvate de fotografiere. Înţelegeţi că aceste investiţii trebuie protejate intr-un anumit fel, nu numai sub forma unei asigurări scumpe înainte de a pleca în concediu, dar şi printr-o poliţă obişnuită de asigurare de bunuri. În acest caz un avantaj este faptul ca termenul ei poate dura ani de zile. Veţi cheltui mai mult, dar in cazul unui furt veţi obţine o despăgubire acceptabilă, corespunzătoare poliţei de asigurare. Firma de asigurare, trebuie, de regulă, să îşi îndeplinească obligaţiile.

Când ieşiţi să faceţi fotografii în natură şi încercaţi să vă strecuraţi în locuri din care să puteţi obţine imagini minunate, aparatura este supusă riscului de a fi deteriorată. Şi astfel de situaţii, de risc personal, pot fi asigurate. Citiţi cu atenţie poliţa de asigurare şi verificaţi rând pe rând toate clauzele incluse.

Portretul

Dicţionarul explică termenul „portret” ca „redare a trăsăturilor caracteristice ale unui individ, aşa cum acestea sunt văzute de către un artist”.

Portretul este unul dintre genurile principale ale artei fotografice. Complexitatea lui constă în faptul că nu presupune o simplă redare a aspectului exterior, ci, intr-o anumită măsură, dezvăluie caracterul, trăirile interioare, psihologia persoanei portretizate.

Cu ce să începem? Cum să punem în evidenţă trăsăturile

modelului? Aceasta este principala problemă de ordin artistic pe care trebuie să ne-o punem înainte de a apăsa butonul aparatului de fotografiat. Este foarte important ca persoana fotografiată să nu se simtă stingherită in faţa aparatului de fotografiat şi să nu privească încordată obiectivul aşteptând deschiderea obturatorului. Oricine trebuie pregătit pentru fotografiere. De aceea trebuie să începeţi o şedinţă de fotografiere discutând cu modelul în mod degajat, deoarece o astfel de discuţie atenuează încordarea, linişteşte persoana fotografiată şi îi permite să îşi păstreze o anumită poziţie si o privire liniştită. Abia după ce simţiţi că atenţia nu îi mai este orientată către voi trebuie să „vânaţi" intuitiv momentul în care să fotografiaţi. Asemănarea cu originalul este cea mai importantă condiţie în realizarea unui portret. Orice neasemănare este o deteriorare a raportului dintre persoana fotografiată si imaginea acesteia. Principiul unui astfel de raport depinde de scopul şi destinaţia unei fotografii. În anumite cazuri imaginea unei persoane este destinată identificării, ceea ce presupune o fixare clară si precisă a tuturor trăsăturilor figurii, dar o astfel de fotografie nu poate fi numită portret. În portretul voit artistic modelul nu apare ca o copie fidelă, ci ca o reprezentare a unor trăsături caracteristice. Reflectarea personalităţii într-un portret este determinată de anumite elemente ale feţei (ochi, buze, frunte).

Cu ...

... şi fără iluminarea părului

Dacă persoana exprimă cu degajare sentimentele reale, asemănarea generală va fi percepută chiar şi atunci când anumite elemente ale feţei apar întunecate sau neclare. Pentru obţinerea asemănării este suficient să puneţi în evidenţă cu ajutorul opticii şi luminii câteva trăsături ale feţei sau chiar să vă limitaţi la una mai expresivă.

Primii paşi sunt întotdeauna destul de dificili, iar dacă studiaţi câteva exemple de

portrete veţi reuşi să realizaţi portrete la fel de relevante ca cele ale unui fotograf profesionist.

Părul

Cantitatea de păr şi aranjarea acestuia joacă un rol foarte important într-o fotografie. Dacă aveţi de-a face cu o persoană care nu are aproape de loc păr este mai bine să vă concentraţi atenţia asupra figurii acesteia. Nu orientaţi lumina prea sus, pentru a nu crea lumini şi umbre pe pielea de deasupra frunţii. Dacă persoana are un început de chelie, puteţi să aplicaţi o iluminare indirectă a conturilor, dar cel mai bine este să nu aşezaţi modelul frontal în raport cu aparatul de fotografiat.

O coafură feminină, cu bucle bogate, poate fi pusă în evidenţă cu ajutorul luminii, în funcţie de scopul final al fotografiei. Iluminarea uşoară a părului poate crea în multe cazuri un efect deosebit. Astfel, se poate folosi o sursă separată de lumină, aşezată în aşa fel încât lumina să contureze doar coafura. De aceea sursa de iluminare trebuie să fie întotdeauna amplasată în spate sau sub un unghi lateral mare.

Dacă realizaţi o fotografie color, puteţi accentua părul cu ajutorul unui filtru de lumină color, dar, în acest caz, trebuie să lucraţi cu mare grijă. Dacă părul este de culoare închisă, puteţi folosi multe nuanţe, însă fiţi prudenţi în cazul modelelor cu păr deschis la culoare.

Pentru iluminarea uşoară a părului se folosesc destul de des nuanţele de albastru şi chiar de roşu. Lumina roşie are tendinţa de a crea, mai ales la iluminarea părului, o fermecătoare auroră romantică. În acest scop puteţi desfăşura un film color în faţa becului, dar fiţi foarte atenţi. Aveţi grijă să nu se încălzească, deoarece îşi poate pierde culoarea sau poate chiar să ardă. Nu încercaţi această metodă la o lampă fulger, deoarece energia necesară iluminării obiectului va fi prea mică.

Urechile

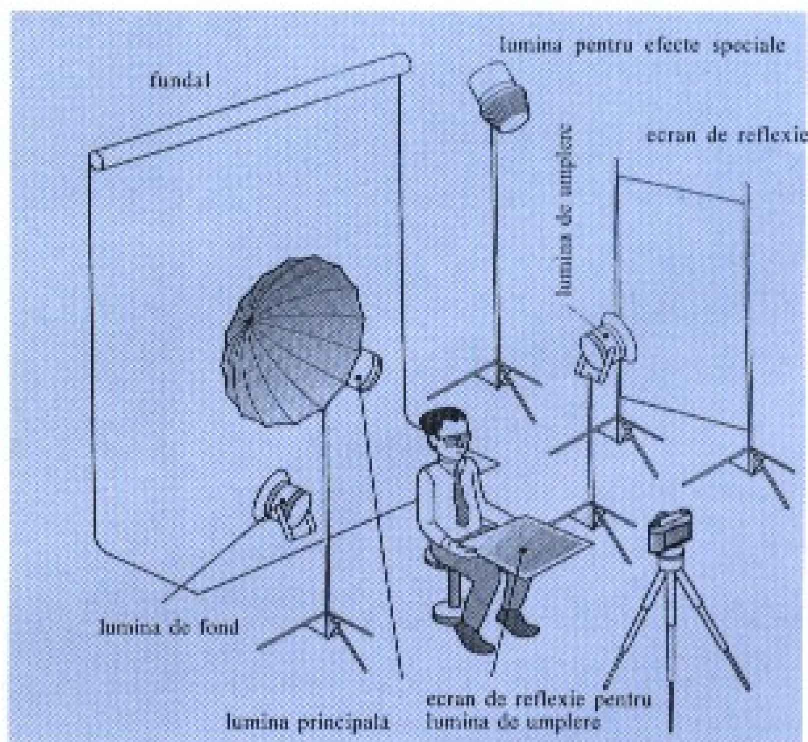
Deşi urechile nu sunt o componentă a feţei, trebuie să le acordaţi o atenţie deosebită. Se poate întâmpla să fie nevoie să fotografiaţi un om cu urechile clăpăuge. Imaginaţi-vă cum va arăta portretul dacă persoana va fi fotografiată cu o iluminare făcută din faţă. Pentru a obţine un portret reuşit, puteţi modifica poziţia modelului în raport cu aparatul. Dacă răsuciţi modelul cu 45˚ faţă de aparat, veţi observa că perechea vizibilă nu mai iese atât de tare în evidenţă, ci devine un element armonios al portretului. Linia de contur a feţei nu se mai întrerupe, urechea vizibilă nu mai apare în mod neplăcut, în timp ce urechea opusă practic nu se mai vede.

O altă soluţie poate fi reprezentată de fotografierea modelului din profil, astfel încât urechea va căpăta proporţii mai puţin supărătoare, fără a depăşi conturul feţei. Aveţi grijă ca lumina principală să nu fie îndreptată direct spre urechi. Întrucât urechile sunt un cartilagiu subţire, într-o lumină destul de puternică pot apărea în fotografie chiar uşor transparente, nefireşti. Încercaţi să evitaţi o astfel de iluminare.

La persoanele care poartă cercei mari puteţi pune accent asupra urechilor. Cerceii sunt un element important al forţei de expresie a unui portret şi o parte importantă a coafurii, dar fotografierea podoabelor cere multă atenţie. Cerceii atârnaţi de-a-ndoaselea produc o impresie foarte neplăcută într-o fotografie, iar dacă acest lucru se întâmplă, vinovat este doar fotograful.

Ochii

Se ştie că ochii pot avea orice expresie. Pot exprima duşmănie, iubire, spaimă, teamă, mirare şi multe alte sentimente, iar acest lucru se întâmplă în permanenţă. Este imposibil să treacă un moment în care ochii să nu exprime nimic, de aceea este foarte important ca expresia lor să fie cea dorită în momentul când apăsaţi butonul aparatului de fotografiat. Fiţi atenţi şi la frecvenţa cu care clipesc persoanele pe care vreţi să le fotografiaţi. Nu este un secret faptul că, la un om care aşteaptă aprinderea lămpii fulger, creşte frecvenţa de clipire. Se poate întâmpla să faceţi fotografia chiar în momentul în care modelul închide ochii, de aceea încercaţi să evitaţi o astfel de greşeală.

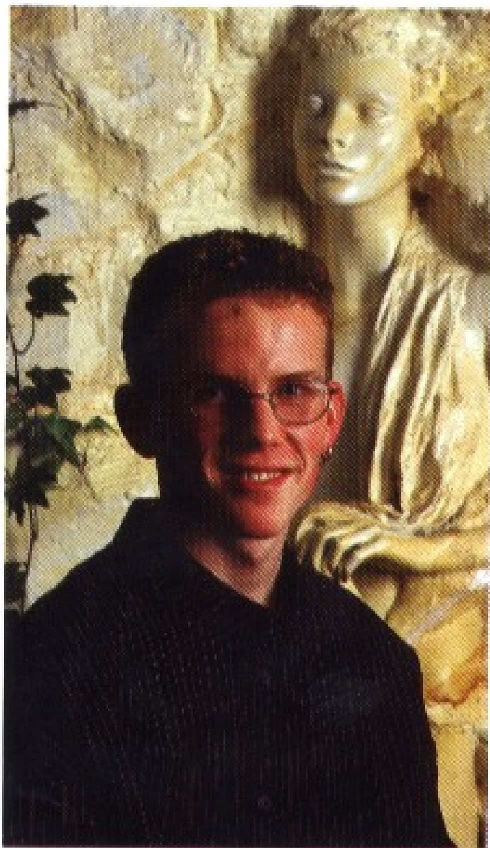

După ce pregătiţi modelul pentru fotografiere, îl puteţi ruga să îşi întoarcă privirea într-o parte şi să privească din nou în direcţia voastră înaintea momentului de expunere. În acel interval scurt în care modelul îşi mută privirea apare o strălucire plăcută în ochii larg deschişi. Ochii lăsaţi în jos conferă portretului o expresie dramatică sau tristă. O privire orientată în sus face fotografia interogativă, dă o nuanţă de speranţă. O privire mai fixă apare adesea îndrăgostită. Ochii închişi pe jumătate dau fotografiei un caracter grav, iar ochii larg deschişi transmit teamă sau uimire. Puteţi exprima multe alte emoţii după cât sunt ochii de deschişi. Aceste detalii sunt foarte importante dacă vreţi să creaţi un portret cât mai expresiv, care să reflecte întreaga lume interioară a modelului.

Fiţi atenţi şi la sprâncene, întrucât acestea joacă un rol esenţial în expresivitatea ochilor. Deoarece sunt plasate în apropierea ochilor, mişcarea lor se reflectă în expresivitatea acestora.

Trebuie să observaţi şi cât de adânciţi sunt ochii în orbită. Pentru oamenii cu ochii bombaţi şi doar puţin adânciţi trebuie să fixaţi lumina de lucru care poate evidenţia acestă caracteristică. Nu vă sfătuiesc să faceţi un portret din profil în cazul unor ochi ieşiţi din orbite, deoarece nu se vor vedea foarte plăcut.

Atunci când fotografiaţi un om cu ochii adânciţi în orbite, puteţi folosi o gamă largă de unghiuri de fotografiere. Dacă sprâncenele sunt întunecate şi puternice trebuie să fiţi atenţi, întrucât la alegerea unui unghi incorect sau a unui punct de staţie înalt figura modelului devine mai puţin expresivă. Aveţi grijă ca ambii ochi să fie bine luminaţi, iar lumina să nu fie plasată prea sus şi nici să nu fie prea puternică din lateral.

Fotografia unei persoane cu ochelari

Trebuie să vă mai atragem atenţia asupra accesoriilor pentru ochi. Lentilele de contact, de exemplu, sunt o piedică în realizarea portretelor. Se poate întâmpla ca, la fixarea laterală a sursei de lumină, contururile lentilelor de contact să devină vizibile. Lentilele ochelarilor nu devin o problemă pentru fotografi în cazul unor lumini orientate cu îndemânare. Lentilele sunt un model simplificat al lentilelor obiectivului aparatului de fotografiat, adică lasă să treacă lumina prin suprafaţa lor, iar ochii persoanei care poartă ochelari se comportă la fel ca obiectivul aparatului, adică pot transforma o imagine virtuală într-una reală. Când vă hotărâţi să faceţi portretul unei persoane cu ochelari, urmăriţi cum vin ochelarii pe conturul obrajilor. Deoarece privim şi prin sistemul optic al obiectivului, şi prin sticla ochelarilor, se poate întâmpla ca şi aceste lentile să contribuie la formarea imaginii. Dacă ochelarii se văd frontal prin obiectiv, nu există diferenţe semnificative în redarea imaginii prin sistemul optic al aparatului. Trebuie să urmăriţi cu grijă ca la lentilele cu dublă focalizare axa de trecere de la un tip de lentile la celălalt să nu cadă în dreptul pupilelor. Ochelarii care au lentile cu dublă focalizare sunt uşor de identificat după tăietura sub formă de arc de pe suprafaţa lentilei, dar într-o fotografie nu vor fi vizibil la orice scară.

Dacă vă hotărâţi să fotografiaţi o persoană cu ochelari, nu din faţă, ci din lateral, aveţi grijă să nu apară nici o deformare pe conturul obrajilor. Acesta poate fi modificat deoarece obiectivul aparatului acoperă toată faţa, deteriorând anumite elemente ale imaginii care se văd în aparat după ce sunt reflectate prin sticla ochelarilor. În acest caz, linia de contur a obrajilor se modifică uşor. La schimbare unghiului sub care se realizează fotografiile se modifică si liniile de contur ale obrajilor. Umbra ramelor poate crea pe obraz efectul de mărire exagerată a ochilor în cazul unui portret frontal, deoarece lentilele ochelarilor influenţează imaginea care se formează în obiectivul aparatului de fotografiat. Chiar şi fără un aparat de fotografiat putem observa o anumită mărire a ochilor dacă privim persoana cu atenţie prin ochelarii acesteia.

Iluminarea unei persoane cu ochelari poate fi realizată în mai multe feluri. Nu uitaţi regula conform căreia unghiul de incidenţă este egal cu unghiul de reflexie, ceea ce înseamnă că dacă aşezaţi una dintre sursele de lumină direct spre faţa persoanei, aceasta poate fi reflectată de una sau ambele lentile ale ochelarilor. Acelaşi lucru se poate întâmpla si atunci când lentilele ochelarilor sunt acoperite cu un strat de reflexie.

Una dintre metodele recomandate pentru organizarea luminii în cazul realizării portretului unei persoane cu ochelari este folosirea unei lumini difuze care cade din lateral pe modelul fotografiat. Pentru reflectarea fasciculului de lumină, fixaţi un ecran de reflexie în cealaltă parte a obrazului. Veţi obţine o lumină difuză, uniformă şi plăcută, şi nu vor apărea nici un fel de pete de lumină sau de umbre.

Nasul

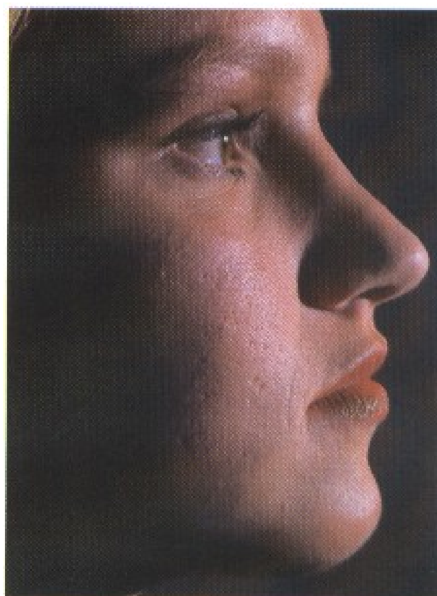
Dacă cineva are un nas proeminent nu înseamnă neapărat că trebuie să-l redăm aşa într-o fotografie.

Natura umană a creat nasul în multe forme şi mărimi, transformându-l într-un detaliu vizibil al înfăţişării omului. Există oameni cu nasul acvilin, drept, cârn. Problema de rezolvat este să redaţi cât mai bine această varietate de tipuri.

Fireşte, nu îi puteţi spune unei persoane cu un nas foarte mare sau coroiat că nu trebuie fotografiată din profil, acest lucru nu-i va face nici o plăcere.

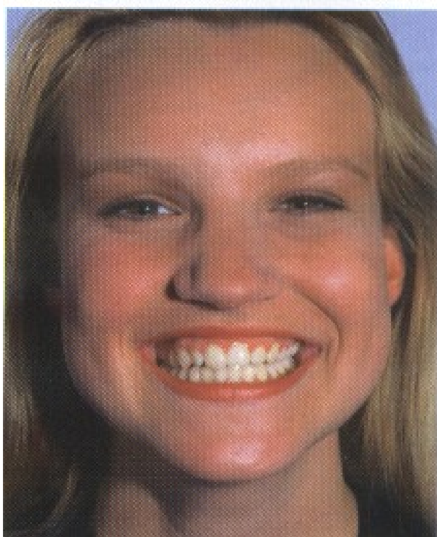

După ce studiaţi cu atenţie modelul, încercaţi să vă imaginaţi cum vor ieşi tipul si dimensiunea nasului în fotografie. Un om cu un nas mare şi drept este mai bine să fie fotografiat sub un unghi de aproximativ 45°, pentru că aşa nasul nu va domina figura. La un nas mare sau coroiat puteţi renunţa la fotografierea din profil, cu excepţia cazurilor în care chiar persoana în cauză doreşte să fie fotografiată. Daţi-i de înţeles cu delicateţe persoanei respective că sub un astfel de unghi nasul va fi disproporţionat şi va sări în ochi. Dacă persoana fotografiată are un nas cârn, o puteţi reda cel mai bine dintr-un unghi ales cu grijă, astfel încât persoana să fie aşezată diferit faţă de aparat şi lumină. Fotografierea frontală a unui model cu nas cârn nu este indicată.

După ce priviţi prin vizorul aparatului de fotografiat şi rugaţi modelul să ridice uşor capul, alegeţi întotdeauna unghiul sub care imperfecţiunea formelor figurii nu va sări în ochi şi nu fotografiaţi niciodată dintr-un punct din care devin vizibile orificiile nărilor.

Gura

Formele gurii pot varia de la o gură mică cu buze subţiri până la o gură mare cu buze groase. Fiecare în parte are farmecul ei. Studiaţi cu atenţie dacă dinţii persoanei fotografiate sunt frumoşi, dar aceasta nu înseamnă că toate persoanele trebuie să zâmbească. Mulţi fotografi, în special atunci când fac primele portrete, încearcă să obţină de la modelele lor un zâmbet cât de mic, însă acest lucru se face doar în acele cazuri în care vreţi neapărat ca persoana din fotografie să privească cu prietenie. O imagine

simplă oferă mai multe elemente pentru dezvăluirea stării sufleteşti a modelului. Observarea vizuală este principala metodă de evidenţiere a caracteristicilor acesteia, prin răsucirea capului modelului în raport cu camera. Toate aceste recomandări pleacă de la faptul că, la fotografiere, un obiect tridimensional (modelul) este redat în două dimensiuni (fotografia). In fotografie trebuie să creăm o senzaţie de profunzime prin stabilirea unghiului de fotografiere şi a unei lumini potrivite.

Portretele de copii

Fotografiile făcute copiilor trebuie să fie neapărat luminoase şi pline de viaţă, de aceea necesită o bună iluminare. Folosiţi o lumină uşoară, difuză, dar destul de luminoasă pentru fotografii cu expunere scurtă. Expresia figurii este atât de schimbătoare, încât se poate să nici nu observaţi cum închid pentru o clipă ochii.

Cine îşi imaginează că sunt foarte uşor de fotografiat copii se înşeală foarte tare. Mobilitatea, dinamica, modificarea permanentă a expresiei figurii unui copil cer o anumită îndemânare în realizarea portretelor. În principiu, tuturor copiilor le place să fie fotografiaţi. Le place să se dichisească şi stau cu plăcere în orice poziţie, dar această disponibilitate obligă fotograful să-şi concentreze întreaga atenţie asupra copilului. Încercaţi să faceţi mai multe cadre deodată pentru a obţine rezultate cât mai bune. Cel mai bine este să aşezaţi aparatul de fotografiat la nivelul ochilor copilului. Când copilul vă priveşte de jos în sus, apare în fotografie mic şi nesemnificativ.

Bebeluşii prea mici ca să meargă pot fi aşezaţi pe burtă. Aşezaţi aparatul la nivelul ochilor copilului, iar pentru ca bebeluşul să nu stea cu faţa în jos îi puteţi aşeza mâinile în faţă. Pentru fotografierea copiilor este mai bine să folosiţi un obiectiv standard.

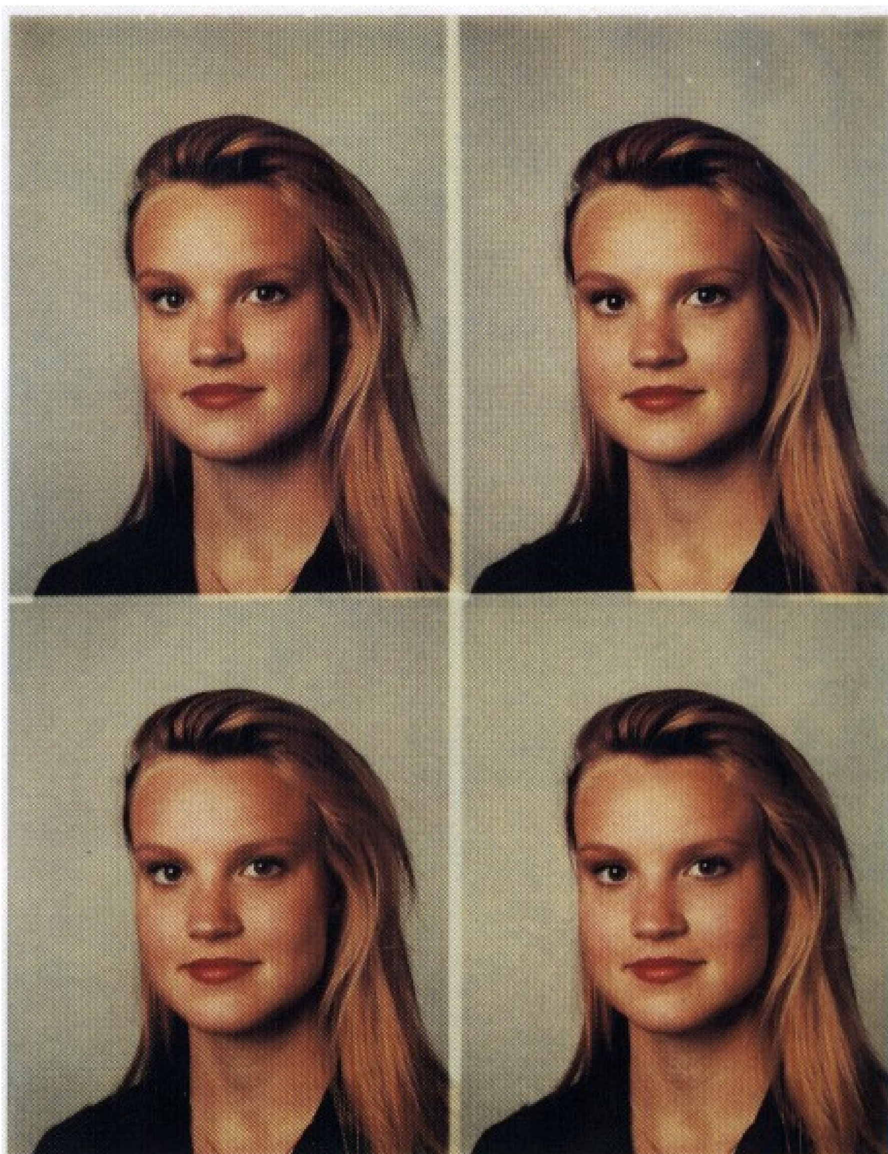
Fotografierea animalelor

Dificultatea fotografierii animalelor este dată în primul rând de permanenta lor mişcare, de aceea fotografierea trebuie începută în momentul în care animalele se află într-o poziţie cât mai liniştită, de exemplu, când se odihnesc sau se hrănesc. Cea mai bună metodă de însuşire a realizării portretelor este să fotografiaţi animalele domestice din grădinile zoologice şi rezervaţiile naturale. Fotografierea animalelor necesită tehnici, metode şi echipamente speciale. Echipamentul trebuie să fie unul mobil şi uşor de manevrat. Folosiţi aparatele de fotografiat cu sistem reflex de mici dimensiuni, deoarece sistemul optic al acestor aparate, destinat alegerii cadrelor şi punerii la punct a obiectivului, vă permite să supravegheaţi obiectul fotografiat până în momentul fotografierii.

Se poate întâmpla destul de des să fotografiaţi de la distanţe mari, de aceea echipamentul trebuie să conţină şi obiective cu distanţă focală mare pentru diferite distanţe focale. Vă sfătuim să folosiţi filtre de lumină care vă permit să lărgiţi posibilităţile tehnice ale unei fotografii. Ca material negativ folosiţi filme alb-negru pancromatice şi izopancromatice, precum şi filmele color de sensibilitate mare. Pentru prelucrarea filmelor alb-negru folosiţi revelatori egalizatori lenţi.

Fotografiile pentru documente

Unul dintre cele mai răspândite tipuri de portrete îl reprezintă fotografiile pentru documente. Varietatea documentelor pentru care este nevoie de fotografii presupune diferite formate ale acestora, şi anume: pentru paşaport 4,5x5,5 cm; pentru paşapoartele străine 4x5 cm; pentru permisul de conducere 3,5x4,5 cm. În ciuda acestei varietăţi a fotografiilor pentru documente, există reguli fixe pe care trebuie să le respecte o fotografie destinată documentelor oficiale. Cu alte cuvinte, aşa vă puteţi alege voi înşivă un stil propriu de iluminare sau un punct de staţie în funcţie de model, în schimb trebuie să încercaţi să obţineţi fotografii cât mai plăcute, asemeni unor portrete în miniatură.

Exigenţele pentru fotografiile destinate documentelor oficiale au fost comunicate oficial şi completate în ultimii ani.

Dacă v-aţi hotărât să faceţi fotografii pentru documente vă sfătuim să studiaţi mai întâi cerinţele tehnice de realizare a acestora. Pentru toate tipurile de documente există câteva condiţii esenţiale: portretul este bust, din faţă, pe un fond luminos. Iluminarea se realizează din două surse de lumină, una principală şi una de umplere, iar uneori, pentru însufleţirea portretului, se poate adăuga o lumină de modelare. În caz de nevoie, persoanele fotografiate pot purta ochelari, în schimb capul va fi neacoperit. Fotografiile pentru documente pot fi atât alb-negru cât şi color.

Iluminarea

În acest capitol vom explica aspectele tehnice ale realizării unui portret. Fotografiile pot fi de interior (realizate în spaţii închise) şi fotografii în natură (în aer liber). Cel mai bine este să faceţi primii paşi în genul portretului în natură pe o vreme senină. Cauza este foarte simplă: lumina naturală, pe care nu trebuie decât să o valorificaţi. Cel mai bine este să faceţi portretele în zilele însorite, când pe cer sunt nori uşori, albi. Cerul înnorat, care reţine o anumită cantitate de lumină, atenuează umbrele şi înmoaie contrastele imaginii. Fotografierea în interior este mult mai complicată, necesită echipamente pentru lumină artificială pe care trebuie să învăţaţi să le folosiţi

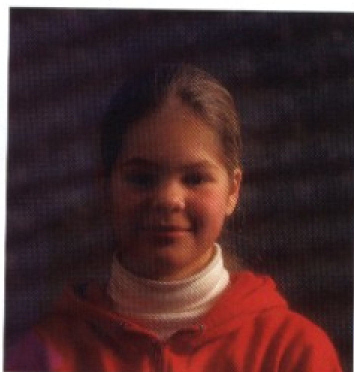
În arta fotografică s-a făcut chiar de la început o clasificare a tipurilor de lumină.

1. Iluminare frontală

2. Iluminare laterală

3. Iluminare laterală cu lumină reflectată

4. Iluminarea părului

. Lumină mistică

6. Iluminare de sub bărbie

Iluminare în „cheie inaltă"

8. Iluminare în „cheie ioasă"

Astfel, lumina poate fi principală, de umplere şi de contur. Prima scoate în evidenţă forma obiectelor, volumul, principalele elemente ale compoziţiei, subliniază elementele esenţiale, care rămân într-o uşoară umbră. Lumina de umplere, care nu trebuie să fie prea clară, luminează umbrele şi înmoaie trecerile dinspre părţile întunecate către cele luminoase. Cea de-a treia lumină, de contur, accentuează, aşa cum aţi dedus din denumire, conturul obiectelor, pe care le evidenţiază pe fundal. La fotografierea în interior lumina de contur trebuie plasată în spatele modelului şi trebui să fie destul de puternică.

„ Cheie înaltă ”

Pentru o fotografie realizată într-o „cheie înaltă” de lumină, fie ea color sau alb-negru, sunt caracteristice tonurile luminoase, blânde.

Un astfel de portret trebuie să fie fără umbre, doar cu „pete” întunecate separate, cum ar fi ochii, sprâncenele şi parţial, conturul feţei. Cu ajutorul acestui stil poate fi redată o anumită stare de spirit, asociată de obicei cu feminitatea, tandreţea, lirismul, duioşia.

Când faceţi un portret în „cheie înaltă” este mai bine să folosiţi o lumină uşoară, moale, difuză, aproape fără umbre. Nici o sursă de lumină nu trebuie să fie orientată înspre model, ci întreaga lumină trebuie să fie reflectată de o suprafaţă albă. Aveţi nevoie de cel puţin 3 surse de lumină: două pe ambele laturi ale modelului, cu două ecrane reflectante albe, iar a treia pentru iluminare fondului. Fundalul, de regulă, trebui să fie luminos şi mai puternic iluminat decât modelul. Expunerea se calculează în funcţie de elementele principale ale subiectului.

O expunere subexpusă este inadmisibilă, deoarece tot efectul va fi stricat de contrastul ridicat şi lipsa detaliilor în zonele umbrite

„Cheie joasă”

Portretul în „cheie joasă” este o fotografie realizată invers decât cea în „cheie înaltă”. După cum vedeţi, predomină tonurile întunecate umbrele puternice, multe zone abia sunt luminate. Cele mai expresive portrete sunt realizate folosind o singură sursă de lumină (proiectorul), orientată spre faţă sau spre o parte a feţei. Conturul capului şi al umerilor abia este vizibil. Dacă vreţi să luminaţi părţile întunecate, fixaţi un reflector. Expunerea se determină în funcţie de lumini şi umbre. La o diferenţă de mai mult de patru unităţi, elementele din zonele luminoase dispar.

Utilizarea filtrelor de lumină la realizarea portretelor

La realizarea portretelor filtrele de lumină se folosesc pentru scăderea contrastelor imaginii. Pentru ca imaginea să aibă tonuri moi vă sfătuim să folosiţi filtre speciale de difuzie şi inele de difuzie. Aceste accesorii se fixează pe obiectivul aparatului de fotografiat după executarea reglării. Întrucât majoritatea defectelor tenului au nuanţe de roşu, acestea pot fi atenuate sau chiar îndepărtate cu ajutorul unui filtru de lumină galben sau oranj. Pentru ca pistruii şi buzele să devină mai clare sau pentru a da pielii o nuanţă de bronz, trebuie să fixaţi pe obiectiv un filtru de lumină verde sau albastru.

Puteţi experimenta lucrul cu filtrele de lumină doar la portrete alb-negru. Trebuie să reţineţi că orice filtru de lumină fixat pe obiectivul aparatului de fotografiat, influenţează toate elementele persoanei fotografiate, de aceea uneori, este de preferat să filtraţi doar lumina unei surse separate care iluminează direct obiectul. Astfel, trebuie să fixaţi un filtru de culoarea necesară în faţa sursei principale de lumină, care luminează, spre exemplu faţa, şi să lăsaţi fără a modifica lumina altei surse. Se poate influenţa şi culoarea tenului persoanei fotografiate aplicând un filtru polarizant, care permite îndepărtarea strălucirii nedorite a tenului pe nas, frunte etc.

Portret realizat cu un inel de difuzie

... şi fără el

Filtrul polarizant poate fi folosit şi pentru îndepărtarea reflexiilor nedorite de pe lentilele ochelarilor şi bijuterii.

Aparatura necesară pentru realizarea portretelor

Cele mai complexe portrete nu s-au datorat unei aparaturi foarte scumpe, perfecţionate, ci unei munci artistice serioase si perseverente, cu echipamente de calitate, aparate şi materiale sigure, ale căror caracteristici au fost studiate cu minuţiozitate de către fotografi.

Pentru portrete aveţi nevoie de un aparat care să permită obţinerea unor imagini de bună calitate. Dacă vă hotărâţi să realizaţi portrete obişnuite intr-un cadru natural, cel mai bine este să alegeţi un aparat reflex monoobiectiv, de dimensiuni mici. Astfel de aparate sunt foarte uşoare şi nu costă mult. Pot fi echipate cu obiective înlocuibile, iar sistemele de realizare a cadrului si focalizare a imaginii prin obiectiv se disting printr-o mare exactitate. Totuşi dimensiunile mici ale negativului necesită o fotografiere foarte atentă, iar pentru obţinerea unor rezultate de bună calitate vă sfătuim să faceţi fotografii pe un film cu granulaţie şi sensibilitate mică.

Dacă vă hotărâţi să treceţi la portretele de studio, vă sfătuim să achiziţionaţi un aparat de format mediu cu dimensiunile cadrului de 6x6 cm sau 6x9 cm. Pentru portrete nu trebuie să alegeţi prea multe obiective, cel mai bine este să nu folosiţi mai mult de trei obiective principale. În general un obiectiv standard bun este suficient pentru majoritatea tipurilor de portrete, dar dacă trebuie să introduceţi în cadru o parte din mediul înconjurător şi să îndepărtaţi de obiect cât se poate de mult suprafaţa de încadrare. La fotografierea cu un astfel de obiectiv nu trebuie să vă apropiaţi prea mult de faţa modelului, pentru a evita deformările acesteia.

Dacă vreţi să realizaţi un portret în prim plan, distanţa focală a obiectivului standard este insuficientă, de aceea veţi avea nevoie de un obiectiv cu distanţă focală mare. Avantajul obiectivelor cu distanţă focală mare constă în faptul că, datorită profunzimi de câmp foarte mici a obiectivului, fondul apare în fotografii adeseori înmuiat, iar figura persoanei fotografiate devine artistică, fără o redare prea exactă a detaliilor tenului şi a defectelor acestuia. Este evident că aceste caracteristici ale obiectivelor pot fi folosite doar în cazul în care fotografierea se realizează cu valori mici ale diafragmei, întrucât diafragmarea măreşte profunzimea de câmp a obiectivului şi scade caracterul blând şi armonia imaginii optice. Cu cât obiectivul este mai diafragmat, cu atât mai clar apar în fotografie defectele tenului.

Iluminarea în studio

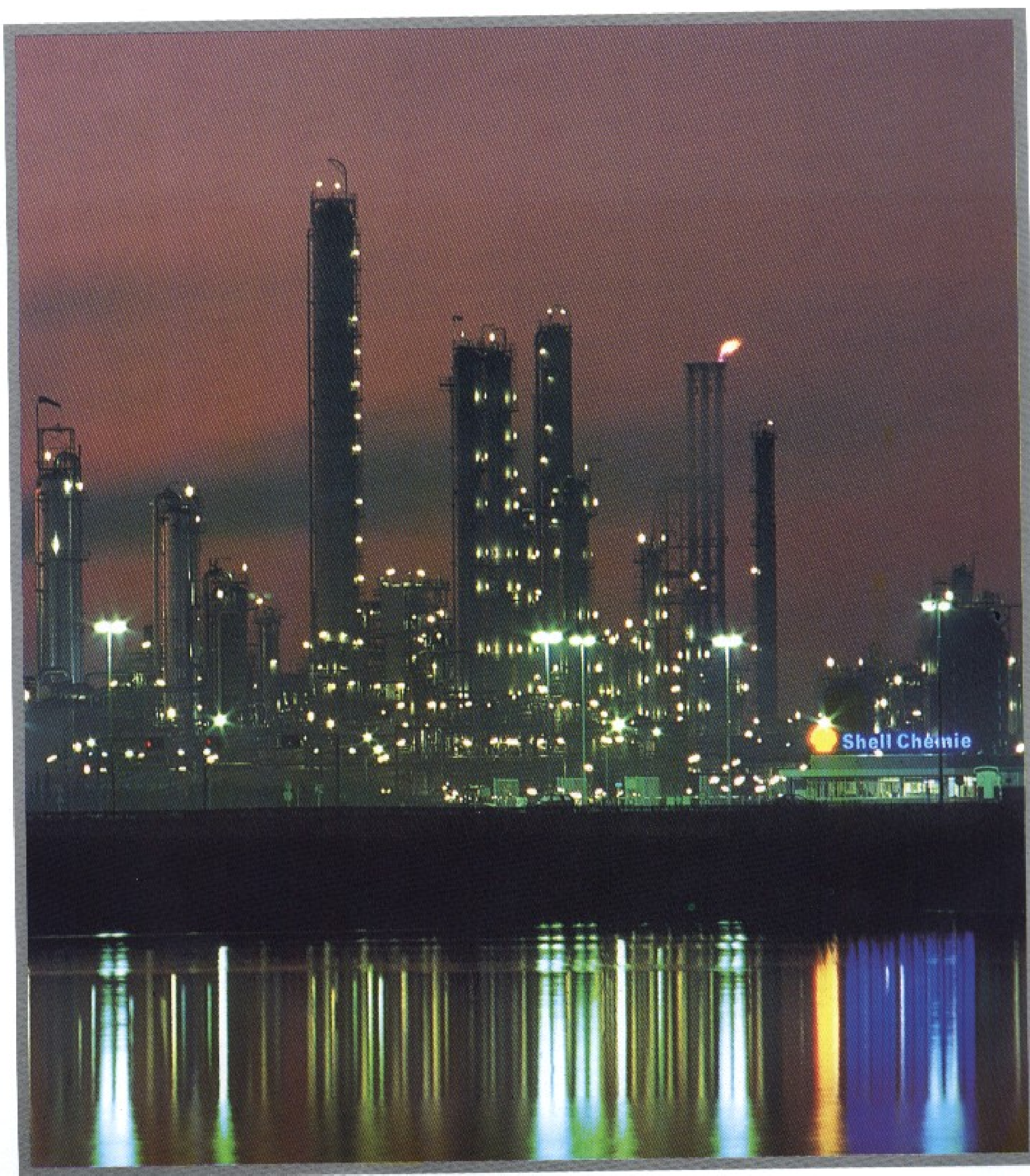
Nu pot fi ghicite şi evaluate de la început rezultatele fotografierii cu sursa de lumină discontinuă, dar pe măsura dobândirii experienţei puteţi prevedea efectele produse de

acesta. Rezolvarea acestei probleme de principiu este amplasarea unei surse de lumină continuă. O astfel de iluminare asigură o lumină continuă, amplasată în acelaşi loc ca şi becul lămpii fulger. Activând lumina continuă puteţi aprecia cum va lucra blitzul în timpul fotografierii. Şi la o emisie regulată a luminii lămpii fulger puteţi folosi o lumină continuă, numită lumină continuă de control. Dacă folosiţi câteva surse de lumină constantă puteţi aprecia compunerea exactă a tabloului de lumini, având astfel garanţia că iluminarea produsă de lămpile fulger va produce acelaşi efect pe care îl vedeţi dacă priviţi obiectul fotografiat din punctul în care va trebui amplasat aparatul. Luminile şi reflexiile, precum şi redarea culorii şi amplasarea umbrelor în imagine sunt astfel deja ştiute, adică putem afla tot ceea ce este necesar, pentru fotografiere.

La majoritatea lămpilor fulger de studio, pot fi amplasate diferite tipuri de reflectoare. Iluminarea este înmuiată cu ajutorul ecranelor de difuzie sau a umbrelor. Un articol important folosit la realizarea portretelor sunt ecranele de reflexie, fixate la o anumită distanţă de model pentru iluminarea umbrelor.

Peisajul

Introducere

În continuare vă prezentăm încă unul din genurile fotografiei: peisajul. Acesta poate fi rural, urban, panorama unui şantier sau o arhitectură impresionantă. În peisaje pot apărea îmbinări pitoreşti de culori, de tonuri, efecte grafice deosebite, toate create chiar de natură. De-a lungul veacurilor, cei care s-au ocupat de arta figurativă au fost preocupaţi şi de redarea peisajelor. Întrucât fotografia nu exista încă, omul a înfăţişat tot ceea ce era în jur prin mijloace picturale. Dezavantajul era că, îmbinându-se atâtea elemente variate, acestea nu au fost uşor de înfăţişat. Peisajele pictate erau frumoase, dar gradul de fidelitate al acestora era determinat de modul de lucru al pictorului. Din acest punct de vedere, fotografia este o artă figurativă care vă permite ca, în câteva secunde, să redaţi un obiect până la cel mai mic detaliu, ceea ce unui pictor îi cere luni de muncă. Fotografia este o imagine artistică mult mai detaliată şi mai reală.

Orice fotografie este o viziune personală, o interpretare a lumii înconjurătoare. Lucrând cu aparatul de fotografiat, fotograful adaugă unui peisaj propria sa abordare artistică şi tehnică. De ce face acest lucru? Sunt multe explicaţii. Unul dintre argumentele evidente este chiar frumuseţea peisajului. Este uşor de înţeles de ce acelaşi peisaj nu este redat de fiecare la fel, chiar dacă este privit din acelaşi loc. Fiecare fotograf, vede peisajul în felul său, ceea ce îi permite să aibă propria noastră viziune asupra lucrurilor, care nu este neapărat o expresie a frumuseţii clasice. Un complex industrial poate fi prezentat în fotografii de un stil şi o eleganţă deosebită, şi chiar o gramadă de fier vechi se poate vedea frumos, adică peisajul este redat într-o manieră personală, în care viziunea obişnuită asupra lumii înconjuratoare este completată de propria viziune asupra lucrurilor.

Tehnica de realizare a peisajelor

Cu orice aparat se pot realiza peisaje, dar unele dintre ele prezintă anumite avantaje. Este uşor să mergeţi pe câmpii, prin păduri şi pe munţi cu un aparat de format mic, dar acesta nu vă permite peisaje în care să apară cele mai mici detalii. Pentru astfel de fotografii este de preferat un aparat de format mediu, cu care puteţi să redaţi mai clar detaliile dintr-o fotografie şi culorile lor sau să folosiţi perspectiva pentru a reda suprafaţa unui peisaj. Cele mai comode sunt aparatele cu vizare reflex, care vă pot permite să vedeţi în marime reală cadrul ales şi să organizaţi compoziţia.

Obţinerea fotografiilor de un înalt nivel tehnic este posibilă doar dacă veţi realiza o pregătire corectă pentru fotografiere. În primul rând, trebuie să evaluaţi condiţiile de fotografiere. Gandiţi-vă cu ce fel de lumină veţi lucra: contra luminii, în lumina laterală sau sub lumina frontală a razelor de soare. Indiferent care ar fi condiţiile de iluminare, trebuie să măsuraţi corect expunerea.

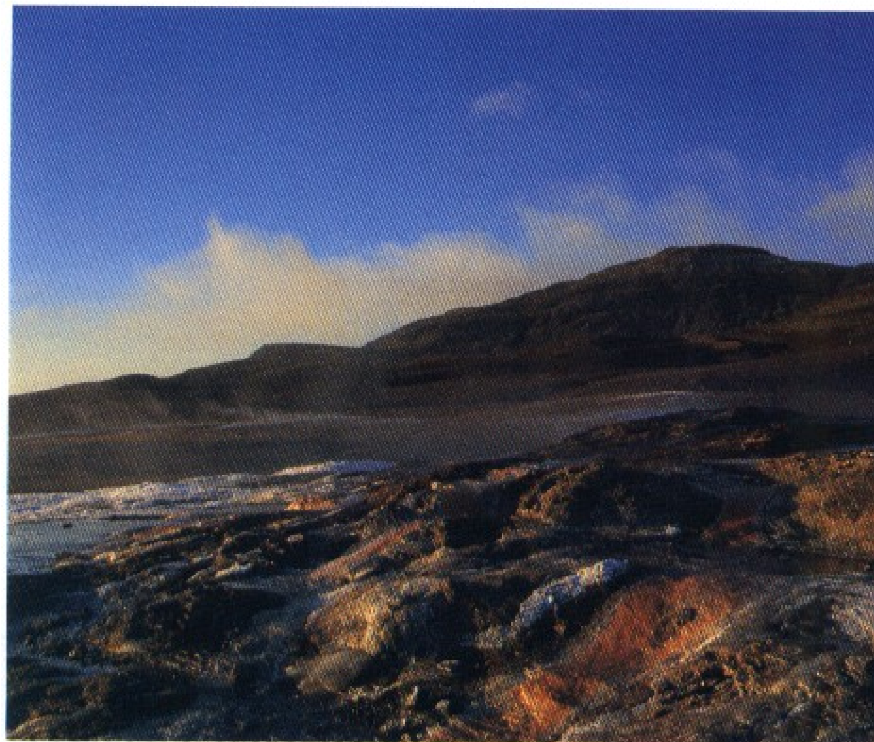
La început, când vă hotărâţi să fotografiaţi peisaje, vi se poate părea că acest gen este uşor şi accesibil tuturor, dar lucrurile nu stau aşa. Vă veţi lovi de o mulţime de intrebări:

- Ce obiectiv trebuie folosit?
- Care va fi punctul de staţie?
- Ce tip de film trebuie folosit?
- Ce filtre de lumină se folosesc la fotografiere?
- Se pot folosi lampa fulger ca lumină de modelare?
- Este nevoie de stativ?

Noi vă putem ajuta să gasiţi răspunsurile la aceste intrebări şi la multe altele.

Iluminarea şi particularităţile de măsurare a expunerii

Cea mai mare influenţă asupra peisajului redat este exercitată de vreme, de condiţiile de iluminare naturală. Un peisaj poate fi fotografiat în orice moment al zilei, al anului, şi pe orice fel de vreme. Este important ca în fiecare caz concret de fotografiere să fie alese condiţiile de iluminare cerute de obiectiv şi care permit o prezentare mai profundă şi mai expresivă a conţinutului, a ideilor. Condiţiile de iluminare sunt determinate de orientare: dacă soarele se află, în momentul fotografierii, în spatele fotografului, obiectele iluminate se văd plane; într-o lumină laterală obiectele se văd cel mai bine, dar în cele mai multe cazuri se alege o lumină laterală din faţă, în care se păstrează volumul şi se micşorează zonele umbrite vizibile. Dimineaţa şi seara, la o poziţie nu prea înalta a soarelui, pe suprafeţele orizontale obiectele înconjurătoare produc umbre lungi: iluminarea este maximă pe suprafeţele verticale. Ziua, la amiază, peisajul este iluminat mai ales de sus. Contrastul devine mare, iar umbrele aruncate de obiecte mai scurte. La fotografierea stâncilor abrupte şi a coastelor înalte poate fi expresivă chiar lumina amurgului, care permite punerea în evidenţă a reliefului. De multe ori peisajele se fotografiază într-o lumină de contur, care pune bine in evidenţă contururile obiectelor şi amplifică efectul de ceaţă, permiţând redarea structurii obiectelor, a pământului, a ierbii, a suprafeţei apelor, a zăpezii. La fotografierea peisajelor este foarte importantă expunerea corectă a filmului, deoarece ne lovim de variaţii de contrast şi lumină. Doar o expunere corectă a filmului asigură, în ansamblu, imagini reuşite. Importantă este poziţia soarelui, deoarece la peisaje nu este posibilă ilumunarea suplimentară cu ajutorul lămpii fulger. Nu se aplică iluminarea artificială cu ajutorul unor becuri suplimentare.

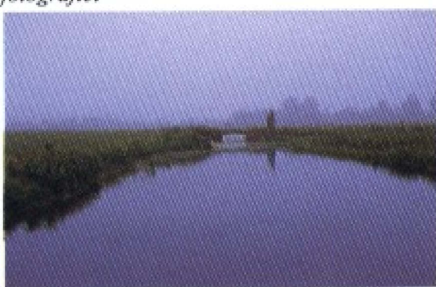
La fotografie se poate opera liber cu orice poziţie a soarelui; în plus, puteţi fotografia peisaje şi noaptea. Măsurarea expunerii în astfel de condiţii de iluminare este mult mai complexă, deoarece este calculată doar lumina care intră prin sistemul optic al aparatului de fotografiat, fără a se ţine cont de efectul neliniarităţii caracteristicilor emulsiei fotografice folosite. O expunere corectă se obţine prin două metode.

Prima dintre ele este măsurarea expunerii cu spotmetru, executată diferit pentru materialele pozitive şi negative. Pentru materialele negative plecăm, pentru a obţine un rezultat exact, de la o valoare măsurată în zonele umbrite. Acest lucru nu se face în proporţii egale, ci este recomandat , de obicei, raportul 40-60% (40% pentru zonele luminate şi 60% pentru măsurarea în zonele umbrite). La fotografierea pe material pozitiv trebuie să faceţi măsurarea în zonele cele mai luminate, care dau o bună redare a imaginii pe diapozitiv.

A doua metodă de realizare a măsurării constă în folosirea unui aparat reflex cu sistem TTL. Sistemul TTL permite obţinerea unor măsurări expometrice exacte, dar, practic, nu ia în calcul faptul că la fotografiere privim obiectul concret, prin vizor. Aparatul de fotografiat prelucrează imaginea automat, fără elemente de abordare artistică.

Orizontul este plasat în partea de jos a fotografiei

Orizontul este plasat în partea de mijloc a fotografiei

Orizontul este plasat în partea de sus a fotografiei

Fotografie nocturnă în care, prin aplicarea unei expuneri lungi, farurile şi luminile de poziţie ale automobilelor apar sub forma unor fâşii de lumină

Dacă vreţi să faceţi fotografii nocturne fără a avea suficientă experienţă, puteţi face o serie de cadre, adică mai multe fotografii ale unuia şi aceluiaşi subiect, dar cu expuneri diferite. Dacă folosiţi o măsurare TTL faceţi 5 fotografii: -2 trepte, -1 treaptă, expunerea corespunzătoare rezultatelor TTL, +1 traptă,+2 trepte. Într-o astfel de serie se află, de regulă, o fotografie expusă corect. Dacă aplicaţi de câteva ori o astfel de metodă veţi putea să faceţi serii mai mici de fotografii, deoarece veţi înţelege şi veţi manevra mai bine rezultatele măsurării cu ajutorul aparatului. Există şi modele de aparate profesionale care permit realizarea automată a unei serii de fotografii cu schimbarea parametrilor de expunere.

O dată determinată valoarea corectă a expunerii, ne putem lovi de o altă problemă.

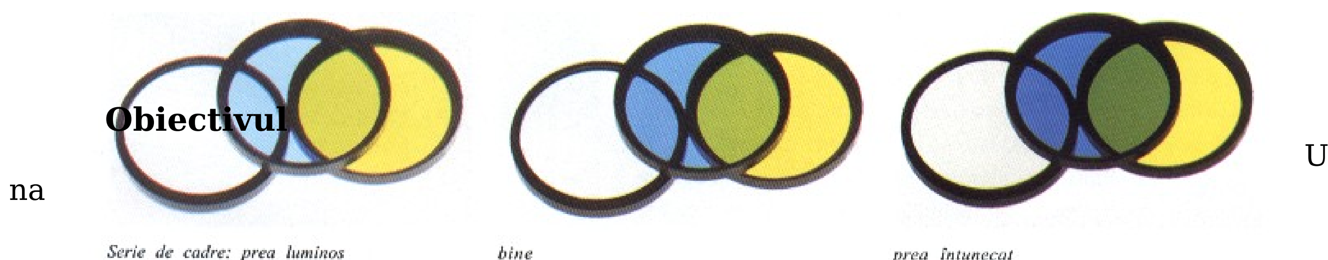
Să presupunem că în aparat avem un film destinat fotografierii la o expunere de 1/15 secunde şi mai scurtă, adică filmul „S”. În acest caz trebuie să recurgem la un tabel de corecţii ale caracteristicilor de neregularitate pentru a descoperi valoarea de creştere a timpului de expunere. Uneori pot apărea şi recomandări de aplicare a filtrelor de lumină. Există şi filme speciale destinate unei expuneri lungi, filme de tip „L”, care se deosebesc şi prin sensibilitatea cromatică.

Timpul de expunere în secunde	**Filtre de lumină pentru compensare cromatică**	**Corecţia expunerii**
1/100 1/1000	Nu	Nu
1	Nu	+ 1/2 paşi
10	Nu	+1 ½ paşi

100	Nu	+ 2 ½ paşi

Sursa: "Professional", Fuji pentru profesionişti

Obiectivul

Serie de cadre: prea luminos — bine — prea întunecat

Una dintre problemele de care ne lovim atunci când ne pregătim de fotografiere este încadrarea, determinată de unghiul de cuprindere al obiectivului, adică de distanţa lui focală.

Orice obiectiv are o distanţă focală care influenţează lărgimea marginilor cadrului. Pentru un peisaj este de preferat alegerea unui obiectiv cu distanţe focale diferite, care vă dau posibilitatea să alegeţi mai întâi punctul de fotografiere, pe urmă obiectivul cel mai potrivit. Acest lucru vă permite să redaţi cu mai multă exprisivitate particularităţile peisajului şi să obtineţi fotografii interesante din punct de vedere artistic. Daca vreţi să obţineţi efectul deosebit al conturului unei clădiri pe fundalul norilor, este mai bine să folosiţi un obiectiv superangular, deoarece distanţa dintre diferitele obiecte va fi mai mare. La fotografierea cu un teleobiectiv aceeaşi imagine devine mult mai comprimată, ca şi cum totul ar fi apropiat în cadru. În ceea ce priveşte poziţionarea aparatului în raport cu obiectul fotografiat (peisajul), putem spune că unghiul sub care este fixat aparatul de fotografiat determină în mare măsură cât de natural se va vedea fotografia. Dacă fixaţi aparatul orizontal pe ambele axe de inclinare posibile (faţă-spate, stânga-dreapta), fotografia îşi va păstra efectul natural.

Dacă înclinaţi aparatul înainte, orizontul apare în fotografie în partea de sus, spre ieşirea din cadru. La înclinarea în spate a aparatului, orizontul se vede foarte jos. Este interesant să experimentaţi aceste lucruri, dar faceţi în aşa fel încât unghiul de fotografiere să fie determinat de obiectul fotografiat şi locul în care se află acest obiect.

Fotografie realizată cu filtru de polarizare

În fotografii apar deseori deformări. Să presupunem că fotografiaţi un peisaj în care apar clădiri înalte. Din cauza înalţimilor mari trebuie să orientaţi aparatul în sus, dar nu mai puteţi să mergeţi cu aparatul înapoi. Nu vă mai rămâne nimic altceva decât să lucraţi cu un obiectiv superangular, inevitabil apărând deformarile. Ce puteţi face dacă nu poate fi marită distanţa până la obiectiv? Ţineţi aparatul perfect orizontal pentru a evita deformările de perspectivă şi vă recomandăm să folosiţi aparate de format mediu de 6x6 cm, astfel încât la copiere să nu mai fie nevoie decât să încadraţi imaginea. La încadrarea negativelor de format 6x6 cm se exclud din cadrul copiat zonele de sus şi de jos (sau la o compunere verticală a cadrului se exclud părţile de negativ din stânga şi din dreapta).

Trebuie să stabiliţi ce film folosiţi şi în funcţie de punctul de staţie. Un pozitiv sau un negativ alb- negru ori color depinde de scopul final al fotografierii. În principiu orice film este bun pentru peisaje, dar este de

Fotografie realizată fără filtru de polarizare

preferat un film de sensibilitate mai mică, deoarece are o granulaţie mai fină şi permite obţinerea unei măriri de bună calitate.

Filtre de lumină

V-aţi hotărât să folosiţi un filtru de lumină la fotografiere sau veţi fi multumiţi de o imagine aşa cum este ea? Dacă peisajul se află într-un loc luminat de razele directe ale soarelui, în special în munţi, la o înălţime mare deasupra nivelului mării, este nevoie de un filtru ultraviolet. Este cu totul altceva dacă vă hotorâţi să folosiţi un filtru cu polarizare. Există multe, variate şi serioase argumente pentru folosirea acestuia. Unul dintre filtrele de lumină cel mai des folosit la peisaje este filtrul degrade. Folosit pentru scăderea luminozităţii sau pentru modificarea tonalităţii unor zone ale imaginii. Astfel, puteţi crea efecte artistice speciale, care vă permit propria abordare artistică şi obţinerea unei modificări importante a culorii planului principal şi a planului secund. Linia de demarcare a filtrului poate coincide cu linia orizontului, acţionând astfel atât asupra culorii, cât şi asupra contrastului de redare a cerului.

Diversitatea filtrelor pentru efecte este foarte mare, ceea ce vă dă posibilitatea ca la fiecare peisaj să aplicaţi propria viziune artistică, dar nu încercaţi să exageraţi intervenţiile asupra cadrului.

Dacă asezaţi un obiect în prim-planul peisajului, puteţi folosi o lampă fulger pentru iluminarea suplimentară. Lumina lămpii fulger trebuie să fie emisă chiar în momentul în care obturatorul aparatului de fotografiat este deschis în întregime şi orientată exact către obiectul fotografiat. În ce situaţii puteţi lumina artificial anumite obiecte? Iluminăm prim- planul în situaţiile în care obiectivul aflat aici nu este la fel de luminat ca şi celelate obiective din cadru, spre exemplu la fotografierea contra luminii.

Este nevoie de un stativ la fotografierea peisajelor? Evident, o astfel de fotografie se face cu ajutorul stativelor.

O dată fixat aparatul pe stativ, fotograful are posibilitatea să se îndepărteze de aparat, să se apropie sau să se îndepărteze de obiect şi să aleagă cu mai mare atenţie compoziţia cadrului, verificând corectitudinea alegerii punctului de staţie şi înălţimea aparatului, după cum poate chiar să aştepte momentul fotografierii. Dacă folosiţi stativul, utilizaţi şi un declanşator flexibil. Puteţi lucra şi fără stativ dacă faceţi fotografii ziua, într-o lumină bună şi cu timp de expunere mic.

Situaţii speciale

Peisajele se văd şi mai frumoase dacă obţinem o profunzime mai mare a perspectivei. Acest lucru este posibil printr-o compoziţie exactă a cadrului, fără detalii de prisos care distrag atenţia privitorului de la ceea ce este important în subiect. Buna organizare şi armonia cadrului înlesneşte adesea utilizarea, în scopuri artistice, a unor elemente din prim-plan: creanga unui copac, elementele de arhitectură a unei clădiri, uneori chiar şi persoane. Se văd cu totul deosebit peisajele în al caror prim-plan apare un om îmbrăcat în culori contraste, în

Peisaj cu profunzime de câmp pusă în evidenţă

special roşu. Culoarea roşie, chiar şi în cantităţi mici, atrage atenţia asupra ei, de aceea trebuie plasată în cadru într-un loc în care să nu strice, ci să completeze compoziţia unei fotografii; prin urmare, fiţi atenţi atunci când folosiţi nuanţele de roşu.

Apusul soarelui

Peisajele fotografiate în momentul răsăritului sau apusului soarelui atrag atenţia printr-un colorit deosebit şi contraste cromatice puternice.

De regulă, cele mai interesante fotografii sunt cele în care o mare parte a cadrului este ocupată de cer. Locul în care apune soarele se vede cel mai bine atunci când acest fenomen are loc pe suprafaţa unei ape: pe un lac sau chiar pe mare. Dar ce este atât de deosebit într-un apus de soare? Nu rareori soarele este folosit ca element artistic într-un peisaj sau devine chiar subiectul principal al imaginii. De obicei, facem fotografii cu ajutorul luminii produse de razele soarelui, dar în acest caz trebuie să fotografiem chiar discul solar. Pe parcursul zilei este aproape imposibil să faceţi o fotografie în direcţia soarelui, însă, când soarele se apropie de orizont şi începe să apună, se schimbă temperatura lui de culoare, din galben devenind roşu închis. Fluxul de energie al razelor, o parte a căruia este chiar lumina vizibilă, scade. O astfel de îmbinare de parametri transformă într-o şansă unică fotografierea soarelui, dar există câteva considerente de care trebuie să ţineţi cont. Alegeţi un punct de staţie din care planul principal să aibă o compoziţie clară şi detaliată. Apusul soarelui pe mare este minunat, iar apusul soarelui deasupra liniei orizontului poate căpăta o nuanţă misterioasă. Şi apusul soarelui în care se pot vedea doar soarele şi cerul trebuie să fascineze prin gama cromatică, în schimb impresia provocată de fotografie va fi ciudată. În timpul apusului, soarele poate fi un pic mai neclar, ceea ce va întări efectul razelor solare şi, în acelaşi timp, va crea senzaţia unor dimensiuni mai mari ale acestuia. Lumina reflectată este cea care creează acest efect de mărire a dimensiunilor. Puteţi folosi în faza de început a apusului filtre de corectare cromatică pentru a corecta culoarea până la nivelul luminii diurne normale. Tot cu ajutorul filtrelor de culoare puteţi devia gama de culori de la inceputul apusului de soare spre o nuanţă de roşu.

Apus de soare

Aşa obţineţi un efect deosebit al gamei de culori, lăsând soarele în cadru la o înalţime destul de mare deasupra orizontului. În funcţie de locul în care vă aflaţi, culoarea luminii diurne se transformă mai repede sau mai încet în purpuriul apusului de soare. La tropice, asfinţitul este mult mai rapid, în vreme ce în ţinuturile nordice este mult mai lent.

Puteţi fotografia nu doar apusul soarelui, ci şi răsăritul lui, când roua se evaporă, ceaţa se ridică încet, iar aerul devine mai uscat. Şi contrastele cromatice se modifică, tonurile devin roz- albastre, pe urmă galben- albastră. În fotografie apare o uşoară ceaţă roz- albastră, care pune în evidenţă perspectiva aeriană.

Poate s-a întâmplat să vedeţi un apus de soare de la bordul unui avion. Aţi văzut aureola soarelui deasupra marginilor

înalte ale norilor, luminaţi de razele directe, nefiltrate de straturile groase ale atmosferei sau de nori.

Iluminarea suplimentară a apusului de soare depinde de momentul realizării fotografiei. Puteţi pleca de la faptul că, într-o lumină slabă, tonurile roşii devin saturate. În cazul în care, la fotografierea pe diapozitive, expunerea este scurtă, densitatea imaginii va fi normală. Dacă expunerea va fi mai lungă, densitatea imaginii scade, de aceea efectele vizuale ale apusului de soare se diminuează. Aparatele de fotografiat cu expunere automată au tendinţa unor expuneri mai scurte, de aceea la fotografierea apusului de soare ele pot fi orientate direct spre discul solar. Dacă aparatul de fotografiat are un buton special de corecţie a fotografiilor contra luminii, îl puteţi folosi pentru fotografii cu iluminare slabă. Este bine dacă aparatul vostru de fotografiat este dotat cu un control automat al lămpii fulger. Dacă luminaţi suplimentar soarele cu ajutorul acesteia, sistemul automat al aparatului de fotografiat reacţioneaza şi alege un timp de expunere şi mai scurt, permiţând, în plus, şi înlăturarea neclarităţilor provocate de mişcările aparatului. La expunerile lungi vă sfătuim să folosiţi stativul.

În cazul în care nu aveţi un control automat al expunerii, pentru a obţine tonuri de roşu şi efectul de apus de soare puteţi mări expunerea cu una sau două trepte, astfel încât soarele să nu se vadă ca o pată galbenă rotundă. Este de preferat să faceţi nu una, ci o serie de fotografii, din care să o alegeţi pe cea mai bună.

Fotografiere peisajelor de iarnă

Elementul principal al fotografiilor care înfăţişează peisaje de iarnă este zăpada, împreună cu chiciura care acoperă pământul, copacii şi clădirile. Peisajele de iarnă sunt un subiect foarte plăcut şi pitoresc, dar necesită o oarecare îndemânare din partea fotografului. Dacă mergeţi iarna în concediu la munte, nu uitaţi să luaţi cu voi un aparat.

Puteţi păstra impresia produsă de locurile deosebite şi momentele frumoase petrecute acolo dacă dedicaţi puţin timp fotografierii peisajelor cu zăpadă. Alegeţi cu grijă momentul fotografierii, având în vedere poziţia soarelui în raport cu peisajul. Nu uitaţi de filtrul ultraviolet, necesar în zonele de munte. Dacă aparatul vostru funcţionează în întregime în regim automat, puteţi introduce corectori atunci când fixaţi sensibilitatea la încărcarea filmului. Trebuie făcut acest lucru deoarece exponometrul încorporat în aparatul vostru nu este prevăzut pentru particularităţile de iluminare ale unor situaţii speciale. Acesta percepe cantitatea mare de lumină ca atare. În acest caz, suprafaţa acoperită cu zăpadă are o capacitate de reflexie a luminii mult mai mare decât mărimea standard etalon a griului, de 18%, de aceea trebuie să faceţi corecţia corespunzătoare. Pe o vreme însorită, fără nori, puteţi face o corecţie +2 trepte. În cazul în care aparatul vostru nu are posibilitatea unei astfel de corecţii, puteţi modifica valoarea sensibilitaţii ISO cu +4 trepte.

Fotografie realizată cu un aparat panoramic, având un format al cadrului de 6×17 cm

Dacă nici acest lucru nu poate fi făcut deoarece aparatul ia în calcul doar codul DX din caseta filmului, urmaţi sfatul următor. Luaţi o bucată de bandă adezivă netransparentă (neagră sau albă) şi lipiţi-o pe codul DX al unui film de 200 ISO înainte de a încărca filmul în aparat. Astfel, faceţi, o corecţie de o treaptă. Intervalul de stabilitate al filmelor moderne permite acoperirea diferenţei care rămâne.

La fel puteţi proceda şi cu un film de 400 ISO, astfel încât codul DX să nu mai poată fi citit automat de aparat, dar, pe acest film, nu veţi putea face fotografii decât pe o vreme însorită cu zăpadă. Toate celelalte condiţii de fotografiere vor fi expuse greşit. Aceste sfaturi simple pot fi aplicate doar în cazul în care aparatul, în lipsa verificării codului DX, fixează automat sensibilitatea filmului la 100 ISO.

Stadionul de fotbal

Fotografia unui stadion de fotbal realizată cu ajutorul blitzului

Deşi subiecte precum o sală de sport sau un stadion nu intră în domeniul peisajelor, ne-am hotărât să vi le prezentăm ca situaţii asemănătoare cu peisajele, care duc, în practică, la greşeli nenumărate. Să presupunem că la măsurarea expunerii aparatul indică faptul că o fotografiere fără iluminare suplimentară este posibilă la expuneri lungi. Totuşi, în condiţii concrete de fotografiere, ne putem lovi de obiecte în mişcare sau de absenţa stativului. Răspunsul este la fel de simplu ca şi întrebarea: este nevoie de lampă fulger? NU! Lampa fulger niciodată nu va putea să asigure iluminarea la o distanţă mare de aparat în condiţiile unei fotografieri în natură, în afara interioarelor. La determinarea numărului director al blitzului, măsurarea se efectuează pentru condiţiile de fotografiere în exterior.

Un plafon alb obişnuit, într-o cameră de înălţime normală, funcţionează ca ecran reflectant. Dacă măsuraţi capacitatea lămpii fulger de iluminare într-un loc deschis, observaţi că flashmetrul indică 2-3 trepte mai puţin decât în interiorul unei camere.

Rezolvarea unei astfel de situaţii va fi folosirea unui film de sensibilitate mare, deoarece lampa fulger nu poate să asigure într-un loc deschis iluminarea la o distanţă mai mare de câţiva metri, pentru că lumina scade proporţional cu pătratul distanţei.

Fotografia aceluiași stadion de fotbal realizată fără lampă fulger, dar cu corecția timpului de expunere

Fotografia panoramică

Fotografia panoramică este fotografia care are un raport mare între înălţimea şi lăţimea cadrului în comparaţie cu un format obişnuit al negativului. Fotografia panoramică poate fi extinsă în înalţime sau în lăţime, dând posibilitatea realizării unor peisaje care cuprind un întreg tablou într-un singur cadru. Principiul de lucru este destul de simplu. Cu ajutorul unui aparat panoramic special acoperiţi un câmp larg de vedere. Există aparate panoramice de cele mai variate modele. Cele mai simple sunt de unică folosinţă, iar la cumpărare sunt gata pregătite pentru folosire şi sunt încărcate cu film.

Cu acestea puteţi realiza fotografii panoramice în condiţii normale de fotografiere,

dar, din cauza simplităţii optice, diafragma trebuie să aibă o deschidere mică. Astfel de aparate au valori fixe ale diafragmei şi distanţei focale şi trebuie încărcate cu un film de o sensibilitate destul de mare, altfel nu am putea lucra cu valorile fixe ale diafragmei. Vizorul este extrem de simplu şi permite destul de greu o încadrare exactă a fotografiei. La încărcarea în aparat a unui film de format mic se expune doar o zonă mică, a cărei lungime este egală cu lungimea obişnuită a unui negativ de format mic, iar înălţimea are doar 12 mm. Astfel de fotografii se tipăresc pe hârtie de format 9X25 cm, dar este posibilă şi copierea cu mărire prin proeiecţie; însă, din cauza valorilor mari de

sensibilitate ISO, se obţine o creştere a granulaţiei. Avantajul unor astfel de aparate este preţul lor mic, iar dezavantajul este că nu mai pot fi încărcate şi a doua oară, de aceea sunt un factor suplimentar de poluare a mediului înconjurător. Există şi modele ieftine de aparate panoramice (F 50), care pot fi folosite cu orice tip de film de dimensiuni mici.

Spre deosebire de acestea, există şi alte modele scumpe de aparate panoramice. În ansamblu, se împart în două categorii: circulare şi sectoriale. Aparatele panoramice circulare au un obiectiv rotativ. Un astfel de obiectiv se roteşte de-a lungul unui canal plasat în faţa filmului, permiţând, la fotografiere, acoperirea unei suprafeţe de 360 de grade. Aparatele panoramice sectoriale permit obţinerea unor fotografii care acoperă o suprafaţă de 100- 130 de grade şi mai mult. Există şi aparate panoramice care funcţionează atât cu filme de format mic, cât şi cu filme late, de până la 6 cm.

Principiul de bază al construcţiilor este creşterea dimensiunilor corpului aparatului de fotografiat. Întreaga lungime a negativului folosit se expune cu ajutorul obiectivului aflat în mijloc. Aparatul Linhoff nu este altceva decât o cameră normală, la care obiectivul este plasat în partea de sus, pe mijlocul filmului, pentru a diminua deformările produse la fotografierea obiectelor arhitectonice. Astfel de aparate sunt scumpe, de aceea se produc în număr mic în comparaţie cu tipurile de aparate obişnuite.

Nici unul dintre aceste aparate nu are un exponometru încorporat, de aceea, la utilizare, trebuie să aveţi în vedere folosirea unui exponometru manual separat.

Astfel de aparate panoramice profesioniste sunt greu sau chiar imposibil de încărcat cu material fotografic negativ, din cauza formatelor nestandard ale cadrelor. Materialele fotografice sunt special concepute pentru anumite tipuri de aparate panoramice şi sunt destinate exclusiv pentru poligrafie. Cele mai răspândite materiale fotografice sunt diapozitivele, deoarece pot fi direct scanate şi redate într-o formă potrivită pentru poligrafia alb-negru sau color.Negativul formatului de 6X17 cm nu intră în nici unul dintre aparatele de mărit, de aceea copierea cu mărire prin proiecţie color este un proces costisitor şi îndelungat.

Nici unul dintre aparatele panoramice prezentate nu poate fi construit cu sistem reflex din cauza formatului mare al cadrului, de aceea toate aparatele panoramice au un vizor simplu, plasat pe corpul aparatului în partea de sus. Adesea se fixează pe aparat o nivelă mică pentru a evita şifonarea filmului pe orizontală. La aceste aparate privirea prin vizor cere experienţă, deoarece fiecare persoană vede în alt fel. Cadrul nu corespunde niciodată exact cu cel redat de marginile vizorului.

Există posibilitatea de a face fotografii panoramice şi cu ajutorul unui aparat obişnuit. Aşezaţi aparatul pe un stativ şi asigutaţivă că aparatul şi suprafaţa de răsucire a stativului sunt fixate perfect orizontal. Fotografiaţi acum partea din stânga a panoramei alese. Reţineţi exact până în ce punct ajunge imagine din vizor. Răsuciţi acum aparatul spre dreapta, în aşa fel încât să treceţi în întregime peste imaginea redată în prima fotografie şi fotografiaţi. Continuaţi fotografierea în acelaşi fel, până ajungeţi la marginea din dreapta a panoramei sau până acoperiţi cele 360 de grade de jur împrejur. Daţi filmul la prelucrat într-un laborator fotografic şi specificaţi faptul că trebuie să montaţi în panoramă aceste fotografii. Tăiaţi cu grijă fotografiile şi lipiţi-le una de cealaltă. Nu-i aşa că rezultatul este extraordinar?

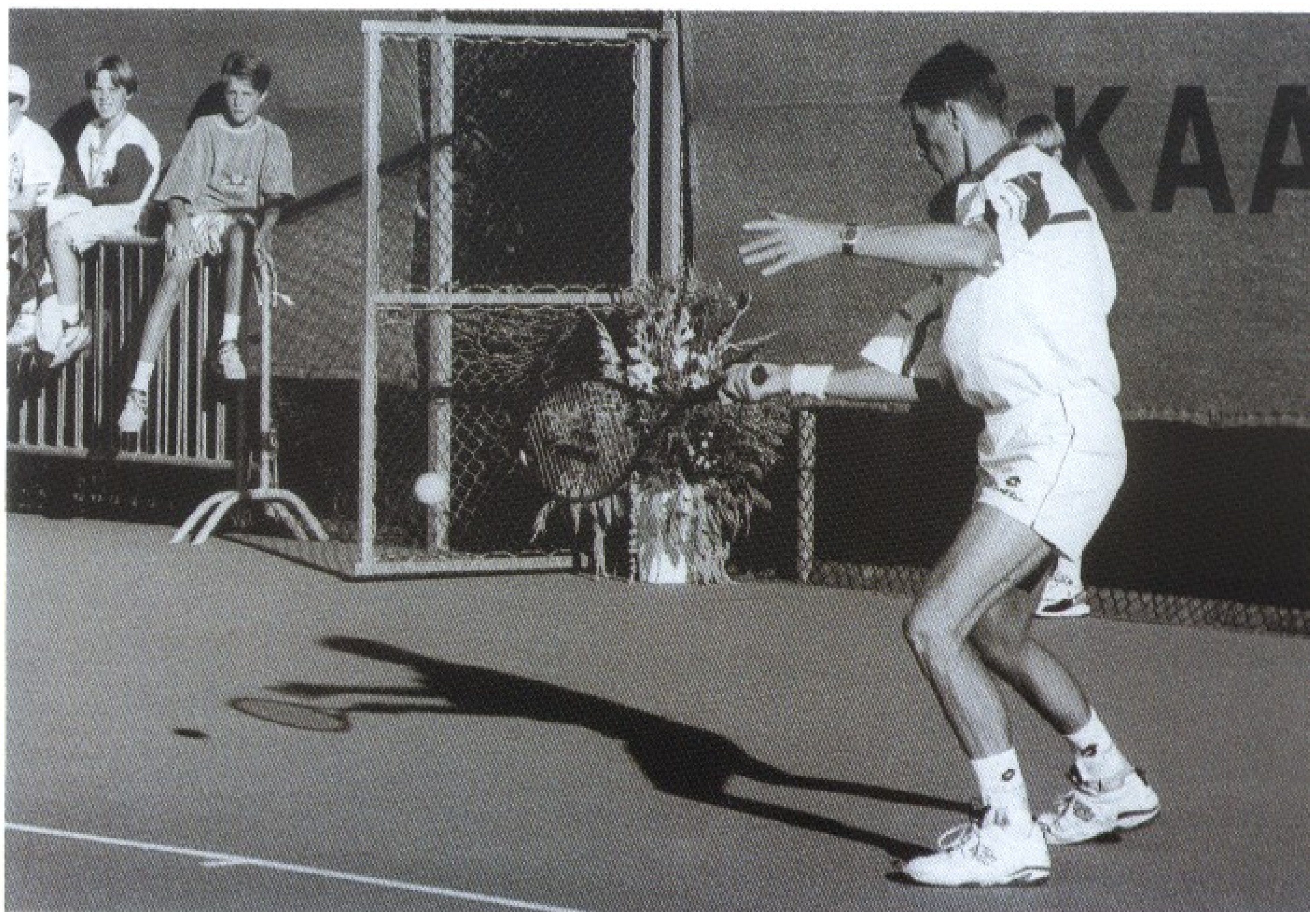
Natura moartă şi subiectele sportive

În continuare vă vom prezenta alte câteva genuri fotografice: fotografia sportivă şi natura moartă. Vom încerca să descriem mai în detaliu aceste genuri, ca să puteţi să vă ocupaţi şi singuri de ele, dar vă reamintim, înainte de toate, că cel mai bun profesor în arta fotografiei este practica, de aceea este bine să continuaţi să faceţi cât mai multe fotografii.

Fotografierea subiectelor sportive

Fotografierea subiectelor sportive necesită nu doar desprinderi tehnice din partea fotografului, ci şi cunoaşterea principalelor sporturi, a caracteristicilor jocurilor sportive şi a regulilor acestora. Doar aşa pot fi surprinse cele mai importante momente dintr-o competiţie sportivă şi pot fi evitate greşelile de fotografiere. Să urmărim mai în detaliu care sunt condiţiile care trebuie îndeplinite pentru fotografierea subiectelor sportive. Ştim că aparatele de fotografiat cu control automat al expunerii sunt destinate multor tipuri de fotografii. Dacă v-aţi hotărât să vă ocupaţi de fotografia sportivă este bine să ştiţi că aparatul pe care îl folosiţi trebuie să răspundă celor mai înalte exigenţe. Subiectele sportive care presupun viteze foarte mari implică folosirea unor expuneri corespunzătoare vitezei sporturilor respective.

De exemplu, pe traseul din Monte Carlo un automobil de Formula 1 are o viteză foarte mare, de aceea expunerea trebuie să fie fixată în intervalul 1/125-1/250 sec. Cu alte cuvinte, dacă alegem o expunere de 1/160 sau mai mare, automobilul se va vedea neclar. Cu cât obiectul fotografiat este mai indepărtat de aparat, cu atât expunerea poate fi mai lungă şi invers. Iată de ce, la fotografierea unuia şi a aceluiaşi obiect cu două obiective cu distanţă focală diferită, trebuie să stabiliţi expuneri diferite. Un obiectiv cu distanţă focală lungă redă imaginea la scară mare, de aceea există o expunere mai scurtă decât la obiectivul superangular.

În ceea ce priveşte obiectivele pe care le vom folosi, ele sunt în mare măsură determinate de genul de sport pe care vrem să-l folosim.

Dacă urmăriţi de la tribună un meci de volei desfăşurat în sală, puteţi folosi un obiectiv normal.

Cel mai bine este să aveti în dotare un obiectiv transfocator, în acest caz puteţi surprinde momentele principale dacă stabiliţi obiectivul spre teleobiectiv. Dacă lucraţi cu un obiectiv transfocator sau cu un teleobiectiv, trebuie să luaţi în calcul şi luminozitatea sa. Mai mult, cu cât distanţa focală este mai mare, cu atât mai mare devine probabilitatea de neclaritate a fotografiilor din cauza mişcărilor aparatului de fotografiat; aşadar, este mai bine să faceţi fotografii cu expuneri scurte pe un film de sensibilitate mare.

Fotografierea automobilelor aflate în cursă poate fi făcută prin două metode: cu ajutorul unui aparat de fotografiat ţinut într-o poziţie nemişcat sau prin „fotografierea prin urmărire”.

În primul caz, fotografierea se face cu aparatul nemişcat. Din cauza vitezei mari de deplasare a obiectului, se fixează un timp de expunere destul de mic si diafragma corespunzătoare acestuia. Încercaţi să faceţi cea mai bună alegere, deoarece, în funcţie de ele, se modifică şi profunzimea de câmp. Dacă, în acest caz, preferaţi o expunere mai mare, puteţi obţine o gama mai mare de profunzimi de câmp, dar obiectele aflate într-o mişcare rapidă nu vor fi redate cu claritate. Această metodă vă permite să amplificaţi efectul de mişcare, dar dezavantajul constă în faptul că, din cauza imaginii mişcate a obiectului principal, se pierd şi detaliile acestuia, ceea ce nu este întodeauna de dorit.

A doua metodă, numită „fotografierea cu urmărire”, vă permite să redaţi un obiect clar pe un fond nemişcat. Printr-o astfel de metodă, încercaţi să menţineţi în acelaşi loc al cadrului obiectul aflat în mişcare, rotind aparatul în direcţia de deplasare a acestuia. Astfel, obiectul fotografiat se va vedea clar şi nemişcat, iar roţile aflate în mişcare vor da senzaţia de viteză. Evident, planul secund iese neclar şi mişcat.

Special pentru acest tip de fotografii există aşa-zisele vizoare pentru fotografii sportive, nişte cadre care se fixează pe aparat pentru a urmări cu uşurinţă obiectul fotografiat. Pentru a aplica această metodă, puteţi folosi un obiectiv standard sau unul cu unghi mare de deschidere. Nu fixaţi o deschidere prea mare a diafragmei.

Lampa fulger (blitzul)

Lampa fulger nu este prea utilă la fotografierea subiectelor sportive, deoarece distanţa până la obiectul fotografiat este prea mare pentru lămpile fulger obişnuite. Ideea că un blitz asigură o distanţă de iluminare de maxim 10 m nu este valabilă pentru fotografierea într-o sală de sport şi, cu atât mai mult în aer liber. Confuzia apare deoarece la determinarea distanţei maxime de iluminare se considera că la 2,5 m deasupra capuli există un plafon alb care

nu împrăştie lumina în toate direcţiile, ci o reflecta şi o orientează înspre obiectul fotografiat.

La folosirea unui blitz, dacă distanţa până la obiectul fotografiat nu este prea mare, orice mişcare se vede „îngheţată”. Dacă vă aflaţi la o distanţă mică de obiect puteţi folosi un blitz, spre exemplu când fotografiaţi un jucător de volei care respinge mingea printr-o lovitură rapidă într-un salt înalt deasupra plasei.

Lumina dirijată

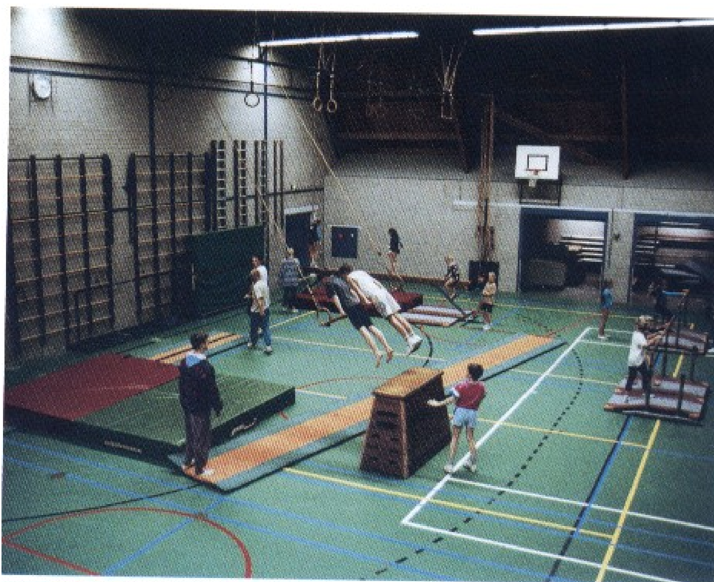
Sporturile statice, precum biliardul sau şahul, nu sunt un subiect tocmai potrivit pentru iluminarea cu ajutorul unei lămpi fulger. Încordarea luptei dintre cei doi jucători poate fi mult mai bine redată cu ajutorul unei lumini dirijate, lumină concentrată în principal catre masa de joc. Pentru a alege lumina corespunzătoare trebuie să măsuraţi expunerea prin metoda determinării locale sau punctuale în zona central luminată a obiectului fotografiat. Lumina dirijată către jucători şi limitată pe o anumită suprafaţă poate fi expusă corect doar la măsurări exacte. Cu cât contrastul de iluminare a obiectului fotografiat este mai mare, cu atât mai exact trebuie făcută expunerea. Încă un motiv pentru a nu folosi blitzul la astfel de sporturi care presupun o concentrare intelectuală este faptul că puteţi distrage atenţia jucătorilor, deranjând duelul dintre aceştia.

Folosirea obiectivelor cu distanţă focală mare

La anumite sporturi, cum ar fi fotbalul, fotoreporterii ocupa locuri speciale în spatele celor două porţi. Dacă lucraţi cu un obiectiv cu distanţă focală lungă, puteţi fotografia liniştiţi prin plasa porţilor, care nu se va vedea în fotografie. La fotografierea scenelor de joc din careul de pedeapsă sau din faţa porţii în spatele căreia vă aflaţi este mai bine să nu folosiţi un astfel de obiectiv, ci unul superangular sau standard. Când utilizaţi obiective cu distanţă focală lungă sau teleobiective nu uitaţi niciodată să aveţi parasolare. Aveţi grijă să fixaţi foarte bine un filtru ultraviolet. Chiar şi pe o vreme înnorată un astfel de filtru nu absoarbe lumina, ci asigură protecţia împotriva căderii prafului şi a zgârieturilor. Dacă folosiţi un obiectiv cu sistem reflex, vă recomandăm să fiţi prevăzători şi să fotografiaţi cât mai puţin contra soarelui, pentru a evita reflexiile şi petele de lumină în fotografie.

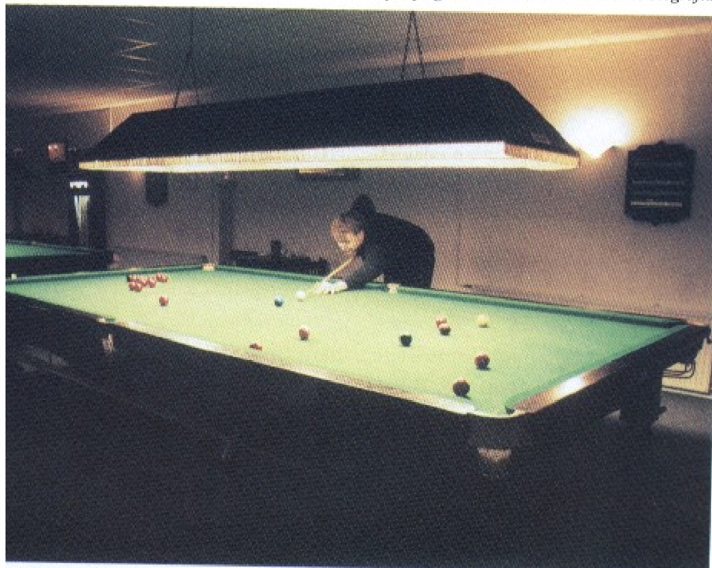
Obturatoarele

Varietatea tipurilor de obturatoare este un factor pe care trebuie să-l avem în vedere la fotografierea competiţiilor sportive. Cel mai răspândit obturator pentru aparatele reflex este cel cu perdea. Acesta poate fi ori un obturator cu perdea care se mişcă orizontal, ori un obturator cu lamele care se mişcă vertical. În principiu, diferenţa dintre ele nu este mare, dar când fotografiaţi subiecte sportive trebuie să ştiţi ce fel de obturator este fixat în aparatul vostru. Iată de ce: să presupunem că fotografiaţi un automobil în plină cursă, care se deplasează cu o viteză foarte mare, si folosiţi expunerea 1/1000 sec. În fotografie apare senzaţia că automobilul este puţin comprimat. Acest lucru se explică în felul următor: obturatorul cu perdea, de fapt perdeaua obturatorului, foarte îngustă, se mişcă orizontal contra automobilului. Sensurile pot fi opuse, adică obiectul fotografiei poate să se mişte într-o direcţie, iar perdeaua obturatorului să se mişte invers. El mai bine va fi dacă veţi verifica orientarea perdelei obturatorului în felul următor: sunteţi în tren sau în maşină şi orientaţi aparatul perpendicular pe direcţia de mers. Fixaţi un timp mic de expunere şi diafragma

Sporturi de sală fotografiate fără lampă fulger pe un film de sensibilitate mare. Sursa: Lucas Witte «Fotografia»

Biliard în lumina artificială, fără iluminare suplimentară cu ajutorul lămpii fulger. Sursa: Lucas Witte «Fotografia»

Sporturi de sală fotografiate cu ajutorul unei lămpi fulger: mişcare surprinsă pe un fond întunecat

corespunzătoare acestuia. Fotografiaţi exteriorul ca de obicei în situaţii de mişcare cu viteză mare. În fotografii puteţi observa în ce direcţii se mişcă obturatorul. Un astfel de efect este vizibil şi la obturatoarele care se mişcă vertical, dar întrucât obturatorul se deplasează pe o suprafaţă minimă (24 mm), deformarea vizibilă este mult mai mică. La obturatoarele centrale nu apare o astfel de deformare, dar astfel de obturatoare nu pot asigura de regulă expuneri mai mici de 1/500 sec., de aceea sunt mai puţin recomandate pentru fotografierea competiţiilor sportive desfăşurate la viteze mari.

Mecanismele de derulare automată a filmului

Dacă urmăriţi să fotografiaţi profesionişti în timp ce fotografiază pe un stadion, observaţi imediat că se străduiesc să surprindă un anumit moment într-un anumit loc. Ai observat că aproape mereu lucrează cu mai multe aparate, dotate întotdeauna cu mecanisme de derulare automată a filmului. Astfel de mecanisme pot fi practic aplicate la orice aparat de fotografiat cu sistem reflex. În prezent, tot mai multe aparate sunt echipate cu mecanisme interne de derulare a filmelor, astfel încât o derulare manuală iese din calcul. Viteza de derulare este adesea variabilă. Există mecanisme la care sunt suficiente 6 secunde pentru a derula un film de 36 de cadre, dar chiar şi aşa, la fotografiere derulează în acest interval patru cadre de aproximativ 1,5 secunde fiecare. Acesta este unul dintre motivele principale pentru a avea pe stadion două aparate de fotografiat încărcate. Un al doilea motiv este faptul că, folosind camere diferite, se pot monta obiective cu distanţe focale diferite, permitând fotografierea unor subiecte sportive atât la distante mari, cât si la distanţe mici.

Fotografierea naturii moarte

Natura moartă este o compoziţie din câteva obiecte neînsufleţite, unite după o anumită temă. Realizarea de naturii moarte este o şcoală bună pentru exersarea metodelor de compoziţie şi iluminare. Natura moartă trebuie să exprime clar o anumita idee. Poate fi compusă din obiecte unite după funcţia lor utilitară sau din lucruri care par diferite din punct de vedere al destinaţiei, dar în acest caz trebuie unite printr-o idee exprimată clar şi distinct. Natura moartă este adesea un element integrant al portretului. Lucrurile care înconjoară un om într-o fotografie joacă un rol foarte important, întărind veridicitatea portretului şi sugerând profilul psihologic al subiectului.

Natura moartă poate fi considerată o istorie foarte sintetizată a omului. Lucrurile făcute de om pot spune despre el tot atât de multe ca şi un portret. În fotografia actuală foarte interesant este reportajul de natură moartă, care descrie lumea omului contemporan. De exemplu, un subiect „vânat” de fotografi este aşezarea instrumentelor pe masa de lucru a unui lăcătuş, care dă naştere unor idei noi în estetica tehnică.

În prezent o mare răspândire o au reclamele în care apare natura moartă, în care sunt înfăţişate nu doar produse de artă decorativă aplicată, dar şi diferite produse industriale, precum articole de îmbrăcăminte sau ţesături.

Pentru a crea o operă artistică de natură moartă trebuie să stăpâniţi perfect tehnica fotografică. Trebuie să învaţaţi să redaţi forma obiectelor şi structura lor; doar aşa se văd plasticul şi vopseaua lucrurilor neînsufleţite, de obicei nesesizabile. Este nevoie de o claritate cât mai mare a imaginii, de aceea este mai bine să fotografiaţi cu aparate reflex de format mediu. Pe de o parte, acestea vă dau posibilitatea să faceti fotografii la scara mare de la distanţe mici, pe de altă parte există posibilitatea de a vedea imaginea pe sticla mată a vizorului şi de a controla profunzimea de câmp a suprafeţei înfăţişate, redarea zonelor întunecate şi rezultatul acţiunii diferitelor elemente optice.

Pentru a obţine o mare profunzime de câmp, vă recomandăm să faceţi fotografii cu deschideri foarte mici ale diafragmei, care necesită, în consecinţă, utilizarea stativului.

Cu ajutorul iluminării se rezolvă anumite probleme artistice specifice naturii moarte: tonalitatea, luminozitatea imaginii şi echilibrul compoziţional. Pentru iluminarea naturii moarte se folosesc de regulă surse de iluminare artificială. Natura moartă poate fi fotografiată şi ziua, la lumină naturală. Într-o astfel de lumină tonalitatea necesară, iluminarea zonelor întunecate şi amplasarea zonelor luminoase se obţin prin aplicarea unor ecrane reflectorizante din hârtie albă, pânză, folie de aluminiu sau oglinda. La fotografierea pe material alb-negru se permite folosirea unor surse combinate de lumină, naturală şi artificială.

Natura moartă necesită o compoziţie restrânsă a cadrului; suprafaţa lui trebuie limitată pentru a ghida atenţia privitorului către obiecte, fiecare dintre acestea trebuind

să poartă o anumită încărcătură ideatică. Fundalul trebuie organizat în aşa fel încât să fie liniştit, uniform, rareori cu o nuanţare de la luminos către întunecat. Obiectele luminoase se văd uneori mai bine pe un fond întunecat şi invers, cele întunecate pe unul luminos. Fondul se redă de obicei uşor neclar. Ca fundal se poate folosi un perete neted, un carton sau un decor special de tipul unei hârtii groase de desen curbate. În anumite situaţii, un astfel de decor poate fi drapat cu o pânză asemănătoare. Tonalitatea fundalului poate fi controlată prin iluminarea corespunzătoare a acestuia. Compoziţia unei naturi moarte depinde doar de voi, adică puteţi experimenta liber forme şi culori. Priviţi din când în când prin vizor, deoarece unghiul de vedere al obiectivului vostru diferă un pic de unghiul de vedere al ochiului. Unghiul sub care se realizează fotografia are o deosebită importanţă şi depinde, în mare măsură, de caracteristicile obiectului fotografiat.

Înainte de începerea fotografierii, vă sfătuim să verificaţi dacă totul este bine stabilit, răspunzând la anumite întrebări: În aparat a fost încărcat filmul necesar? Iluminarea a fost bine organizată în cadru? Din ce loc trebuie măsurată expunerea? Cum se obţine contrastul obiectelor fotografiate? Toate obiectele sunt la locul lor?